Ի· ՏԱՐԻ 1875 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 10 ԱՀԵԿԱՆ 4382 – Հ· Տ· 17 ԱՊՐԻԼ 1890 – Ն· Տ· 29 ԱՊՐԻԼ 1890 – ՀԻՃՐ 10 ՐԱՄԱԶԱՆ 1307 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آرهولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	160
	80
	40
	200
	100
	56
	28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 17 ԱՊՐԻԼ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱՐՄԱՇՈՅ ԽՕՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ…

Մեր նախորդ սերնդեան ուսեալ և լուսաւորեալ մարդիկ նախանձոտ կամ գէթ կասկածոտ աչքով կը նայէին հայ կղերին ուսումնական յառաջդիմութեան, վախնալով զի մի՛ գուցէ այս ուսումնական յառաջդիմութեամբ հայ ճիզուիտութիւն մը պատրաստուի։ Այն ժամանակի փրանսական հակակղերային գաղափարք և մեր մօտ իսկ պապական կղերին գործառնութիւնք եթէ ոչ կ'արդարացնէին գէթ կը բացատրէին այս կասկածներ և երկիւղներ։ Փրանսական գրականութեան ու հրապարակագրութեան մէջ հակակղերային ոգին մեծ տեղ մը կը գրաւէ միշտ, և մեզ մօտ պապական կղերն ինչ որ էր նոյն կը մնայ։ Բայց հիմա մեր լուսաւորեալ դասն աւելի անկողմնակալութեամբ կը դատէ խնդիրը, ճանչելով որ եթէ եկեղեցականութիւնն ուրոյն ասպարէզ մ'է, այս ասպարիզի մէջ մասնագիտական զարգացում նոյնչափ օգտակար կրնայ լինել հանրութեան որչափ ուրիշ ասպարէզներու մէջ մասնագիտական զարգացում մը։ Այո՛, եկեղեցականներէն պահանջելի առաջին բանն հոգին է, հաւատքն է։ Երբ ասոնք պակսին, ո՛չ մէկ համալսարանական հմտութեամբ կրնան փոխարինել։ Բայց հոգին և հաւատքն, ինչպէս անցեալին մէջ, ներկային մէջ ևս իմացական զարգացման հետ կրնան հաշտուիլ, և մանաւանդ րապէս մեր ազգին մէջ կղերին ուսումնական յառաջդիմութիւնն անհրաժեշտ է, քանի որ մեր ազգապետք մեր եկեղեցականներն են։ Այսպէս չէ Եւրոպացւոյն համար, քանի որ Եւրոպիոյ մէջ կղերն եկեղեցւոյ պաշտօնեայն է լոկ։ Առով հանդերձ, թէ՛ օրթոտոքս, թէ կաթոլիկ և թէ բողոքական կղերին խնամեալ կրթութեամբ մը պատրաստուելու եւրոպեան ամէն ազգաց մէջ կարեւոր պէտք մը ճանչուած է։ Մեքենայից չարագործ տարրք ինչպէս տգէտներու այնպէս ալ ուսումնականներու մէջ կրնան գտնուիլ։ Բայց այս իրողութիւն վայրկեան մը կասեցնելու չէր զմեզ ըստ կարելւոյն հիմնաւոր կրթութեամբ մը օժտելէ մեր ազգային կղերը։

Վերջին ժամանակներս Ս· Պատրիարք Հօր և Ազգ· Վարչութեան օգտակար ձեռնարկութեանց մին եղաւ Արմաշու Դպրեվանուց բացումը։ Սովորական դարձած խօսք մ'է թէ արեւուն տակ չկայ բացարձակապէս նոր բան, այլ գործեր, սկսելով և խափանուելով, նորոգուելով եւ վերսկսելով, նոր կը դառնան յետնոց, ինչպէս երբեմն նոր եղած էին առաջնոց։ Ուրեմն, չինելով և աւրելով, աւրելով և չինելով է որ կը վարին ազգաց կեանքերն, և ինչ որ յառաջդիմութիւն կ'անուանենք՝ իւր մէջ կը պարունակէ յետադիմութիւն դարմանելու սահմանուած մեծ մաս մը, և միայն գործուածին և դարմանուածին տարբերութիւնն է զոր զուտ յառաջդիմութիւն կոչելու իրաւունք կ'ունենանք։ Այն ազգեր որ նպաստաւոր տարբերութիւն կը ստանան իրենց հաշուէն, իրաւամբ յառաջդիմութեան մեծ քայլեր առնող կը սեպուին. իսկ մեր ազգին համար այդ հաշիւ դժբախտաբար մեծ տարբերութիւն մը չի թողուր։ Եթէ հին յիշատակարաններ կրկտենք, բազմաթիւ ազգօգուտ ձեռնարկութեանց սկզբնաւորութիւններ կը գտնենք, որք քիչ մը յառաջանալէն յետոյ կը սկարանան, կը նուաղին, կը փոքրկանան, կը կործանին, կ'ոչնչանան։ Եթէ գէթ իններոտասներորդ դարուս սկիզբէն մինչեւ հիմա վերահաստատուած կամ հաստատուած հիմնարկութիւնք, վանորայք, վարժարանք, ընկերութիւնք և այլ ասոնց նմանիք չարունակած և հետզհետէ աճած լինէին, գոնէ նորնութեամբ պահուած և ժամանակի հոլովման հարկ եղած դարմաններն ստացած լինէին, ո՜րչափ աւելի յառաջդէմ կը գտնուէինք մեք այսօր։

Դպրեվանուց հաստատութեան դառնալով, նոյն դժբախտ փորձառութեան օրինակը կը նորոգուի մեր աչքեւ. զի առնուած տեղեկութեանց համեմատ, այդ նոր հաստատութիւն, իւր առաջին տարւոյն մէջ, առիթ պիտի ունենայ միանգամայն իւր հօթնասնամեակը տօնել, առաջիկայ յունիս 6ին։ Արմաշու սուրբ ուխտն, իբր հռչակաւոր ուխտատեղի, քանի մը դարուց հնութիւն ունի։ Հօթնասնամեակ թուականը կը կապուի Արմաշու Ս· ուխտին իբր դաստիարակութեան վանք, կամ նոր նուիրագործուած անունով՝ իբր Դպրեվանք ճանչցուելուն հետ, և այդ թուական ճիշդ 1820ին կ'իյնայ։ Գեղեցիկ ձեռնարկութեան հեղինակն ու գործիչն եղած է նշանաւոր անձնաւորութիւն մը, որոյ անունն ու համբաւ արժան է որ ընդհանրանայ բովանդակ ազգին մէջ, իբր մին այն անձերէ որոց գործունէութիւն սահման ամփոփուած չէ քաղաքի մը կամ վիճակի կամ վանքի մը մէջ։ Այդ անձն է երջանկայիշատակ Տ· Պօղոս արքեպիսկոպոս Փարագօչեան Կեսարացի, առաջնորդ կրկին վիճակաց Բիւթանիոյ, որք են Նիկոմիդիա և Պրուսա, և միանգամայն վանահայր Ս· ուխտի Չարխափան սուրբ Աստուածածնի որ յԱրմաշ։ Սա է որ ջերմապէս զգալով եկեղեցական պաշտօնեայներ հասցնելու պէտքն, և եկեղեցականներ հասցնելու միջոցն ալ վանական հաստատութեանց մէջ միայն ճանչելով, անդստին նոյն ժամանակէն յորում լոկ Պրուսայի առաջնորդ էր, ուզած է նոյն իսկ քաղաքի առաջնորդարանը վանքի փոխարկել, և վանական կանոնով պահպանել, և նոյն տեղ վանական աշակերտութիւն մը կազմել։ Այս է Պրուսայի Առաջնորդարանին մինչեւ հիմայ Վանուց անունը տրուելուն ծագումը։ Պօղոս արքեպիսկոպոս 1808ին Պրուսայի առաջնորդութենէն հրաժարիլ ստիպուելով, Ղալաթիոյ Ս· Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ քարոզչութիւնը կը վարէր, երբ 1810ին Արմաշու վանահայր և Նիկոմիդիոյ առաջնորդ ընտրուեցաւ, և 1812ին Պրուսացւոց նորէն ուզելուն և Նիկոմիդացւոց թողուլ չուզելուն վրայ, երկուց վիճակաց միանգամայն առաջնորդ հռչակուեցաւ։ Այն ատենուան Ազգային Վարչութիւնն օգտակար դատած էր վիճակներն ընդարձակել, մինչ Սահմանադրութենէ յետոյ եկող Ազգային Վարչութիւնք ընդհակառակն վիճակները մանր մանր կտրատելու բաղձանքն ունեցան, իբրեւ լաւագոյն միջոց անոնց ազգային-կրօնական պէտքերն աւելի կատարելապէս հոգալու և տնօրինելու։ Դարուս առաջին կիսուն մէջ ստէպ Կարին և Տարօն մի և նոյն առաջնորդի, Լիմ և Կտուց մի և նոյն վանահօր կը յանձնուէին, և կը հաւատէին թէ այն ժամանակ ժողովրդեան հովուութիւնն աւելի հոգացողութեամբ կը կատարուէր։

Բարեյիշատակ Փարագօչեանն Արմաշու ուխտին գլուխ կարգուելէն յետոյ, զայն բարձր դիրքի վերածելու խորհուրդն յղացած է, այսինքն հաստատել դաստիարակութեան աթոռ վանք մը, որոյ սկզբնաւորութիւնը կատարած էր ի Պրուսա։ Այլ Արմաշու ուխտը քար ու քանդ էր այն միջոցին։ Պօղոսէն առաջ ուրիշ նշանաւոր մի անձ էր եղած Արմաշու և Նիկոմիդիոյ Վանահայր-Առաջնորդն, և սա էր Բարթողիմէոս արքեպիսկոպոս Կապուտիկեան, բնիկ Կոստանդնուպոլսեցի, և կաղզուանցի Զաքարիա Պատրիարքին՝ եղբայրասպան աղաբեկոց առնուններով կոչուած եղբայրասպան աշակերտներէն մին, որ և 1800 ին Կաթողիկոս ընտրուելէն և հրաւիրակնելով Կ· Պոլիս բերուելէն յետոյ, ամենց հակառակութիւնը տեսնելուն վրայ՝ յօժարակամ այն բարձր աստիճանէն հրաժարելով ի Նիկոմիդիա դառնալու վեհանձնութիւնն ունեցած էր։ Այս Բարթողիմէոս 1799 ին Չարխափանի Ս· ուխտը բարեզարդած էր, վայելուչ եկեղեցի և չափաւոր վանք մը շինած էր. սակայն 1804 ին Կենճէլի և Գօյմասի հրոսակաց ձեռքէն նորաշէն եկեղեցին ու վանքն յաւեր դարձած էին, և հռչակելի ուխտը փոքրիկ և խեղճուկ մատրան մը վերածուած, չորս աւերակներով պատած։ Այդ աւեր վիճակին ժամանակ Բարթողիմէոսի յաջորդած է իւր աշակերտակից Պօղոս 1810 ին, և տասը տարիներ աշխատած է մինչեւ հրամանագիր առնալ, դրամ ճարել և պատրաստութիւններ կատարել։ Սկսեալ 1820 յունիս 6 ին, 90 աւուրց մէջ եկեղեցւոյ չէնքն աւարտելով, նոյն տարւոյ սեպտեմբեր 8 ին, որ Ս· Աստուածածնի ծննդեան և Չարխափան Տիրամօր նուիրեալ տօնն է, խուռն ուխտաւորաց բազմութեան առջեւ բացած է նորակերտ և հոյակապ տաճարին դուռներն։

Հրաշագործ ուխտատեղւոյն հովանաւորութեան ներքեւ չինուած է վանքն ալ, ուր Պօղոսի ձեռնասուն՝ Սահմաննոսս Պատրիարք Աղանի, Պետրոս արքեպիսկոպոս Պրուսայի և Պօղոս Պատրիարք Թաքթաքեան, առաջին գործիչներ եղած են, և ուր հաւաքուած են յաչականութիւն՝ յարմար պատանիներ կրկին վիճակաց զանազան վայրերէն։

Ինչպէս Պօղոս Փարագօչեանէ յառաջ Արմաշու ուխտատեղւոյն փոյթ գիտակիլքները զանց բրինք, նոյնպէս զանց կ'ընեմք Պօղոս Փարագօչեանէ յետոյ Արմաշու վանքին վրայ պատմուելիքներն։ Արմաշու վանքին մէջ աշխատողներ և աշխատութիւններ չպակսեցան, յաւ արդիւնքներ ալ ստացուեցան, թէեւ ո՛չ առաջուան ճոխութեամբ, այսու ամենայնիւ 1889ին վերջը նոր բացում մը կատարեցաւ նոյն տեղն ուր բացում մը կատարուած էր 1820 ին։

Այս նոր բացման յատկանիշն է ընդհանուր ազգին համար ուղղակի սահմանուած լինելը, մինչ 1820 ին բացման կերպարանքն էր Բիւթանական կրկին վիճակաց և մանաւանդ թէ միայնակ Նիկոմիդիոյ վիճակին յատկացուած լինելը։ Մխիթարական է մեզ տեսնել որ Տ· Խորէն Ս· Պատրիարքն, Արմաշու Վանահայրութենէն Կ· Պոլսոյ ազգապետական Պատրիարքութեան բարձրանալով, Պօղոսի, Սահմաննոսի և Պետրոսի իրեն հասած նուիրական աւանդն իբրեւ որբացած նուէր կ'ընծայէ հայ ազգին հանրութեան, եւ Չարխափան Ս· Աստուածածնի հովանաւորութեան ներքեւ կը դնէ Պոլսոյ Պատրիարքութեան նախընծայ Դպրեվանքն։

Հայոց ազգային բարեպաշտութիւնը, մանաւանդ Կ· Պոլսոյ, Թրակիոյ, Բիւթանիոյ և ընդհանուր Փոքուն Ասիոյ հայաբնակութիւնն, յատուկ յիշատակ խանդութիւն ունի առ Չարխափան Ս· Կոյսն, որ դարերէ ի վեր կը պաշտուի յԱրմաշ, և այդ ջերմեռանդութիւն օրէ օր չի նուազիր, այլ կը չատնայ իսկ։ Այդ ուխտատեղւոյն մէջ բազմութեան երկնապարգեւ շնորհաց կարգ մ'է և նորահաստատ Դպրեվանքն, և այսօր ամենուն սրտին մէջ կայ ամբացեալ փափաքութիւն մը թէ Չարխափանի հովանաւոր պիտի խափանին յաջողէս չարիք, որոց վրայ կ'աղօթէք չարունակ, որոց պատճառ կը նկատեմք ամենքնիս եկեղեցական պաշտօնէութեան թերութիւններն։ Հայն որ իւր սրտին ջերմեռանդ բղխմէյ յագուրդը կը գտնէ Չարխափանին աջեւ, այժմ կը գտնէ նոյն տեղ իւր եկեղեցասէր և ազգասէր բաղձանաց յագուրդն ևս միանգամայն։

Ներկայ տարւոյ եօթանասնամեակն ամենուս սրտին մօտ յիշատակութիւն մը պէտք է լինի, և յոյս կը տածենք թէ արժանաւոր չքով պիտի տօնախմբուի։

Դպրեվանուց Խնամակալութիւնն, որ կարգ և կամ ցոց և գործոց անձերէ կազմուած է, երբ մի կողմանէ Դպրեվանուց պահպանութեան և զարգացման հարկ եղած կարեւոր աշխատութիւններն և զոհողութիւններն չի խնայեր, միւս կողմէ կը պատրաստուի 1888 սեպտեմբեր 27ի աղետալի հրդեհէն աւերակներն ևս դարմանել, և այրեցեալ վարժարանն և ուխտաւորաց թաղը վերստին և փառաւորագոյն կանգնել։ Աչքառու զարթիւնն հաւանորէն կը լինի Դպրեվանուց չինութեան եօթանասնամեակին։ Մագթեսի է որ 90 աւուրց չրջանն, որ 1820ին բաւեր էր եկեղեցի մը և վանք մը նորակերտել, 1890ին ևս բաւէ վարժարանի և ուխտաւորաց չէնքերը բարձրացնել իրենց հրդեհէն առաջ կարգերէն։ Ներկայ ամբողջ գիտութեան քաղաքական տարբերութեամբ նմանիլ կը բաւ նան, և անուրանալի է թէ Արմաշու Դպրեվանքէն սպասուած օգուտներ, բարոյական միջոցներէն զատ, չէնքի և բնակութեան և պաշտպանութեան և ուրիշ արտաքին միջոցներու հետ ալ խստիւ կապուած են։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Ժողովրդային ընդհանուր զինուորութիւն հաստատելու խնդրոյն վրայ Սերպիոյ Ազգային Ժողովը գաղտնի նիստ մ'ըրաւ, յորում նախարարապետ Զօր· Կրոնիչ, կարգ մը պաշտօնախօսութեան ի ձեռին, պարտաւոր գործոց վրայ կարեւոր տեղեկութիւններ տուաւ ժողովին, զորս չատ մանրամասնութեամբ ներկայացուց։ Ըսաւ թէ հնուց ի վեր ժամանակն ուր կրնան պատահիլ դէպքեր որք Սերպիոյ վրայ պարտ դնեն պատրաստ գտնուիլ ամեն պատահականութեան հանդէպ, և հետեւապէս անհրաժեշտ է երկիրը դնել այնպիսի վիճակի մէջ որ անոր ջանքն գործադրութեան կարող լինի, ի պահանջել հարկին։ Նախարարապետը ժողովէն խնդրեց ուրեմն որ իբր 130 հազար հոգիէ բաղկացեալ ժողովրդային զինուորութիւնն սպառազինելու համար պէտք եղած վարկն անմիջապէս քուէարկէ։

Նախարարապետը կրնար յարել թէ այս հայրենասիրական գաղտնութիւն ուրիշ չպիտի նոյն Սերպիոյ որոշման այժմ կը յայտնուի թէ Զօրը, բովանդակ ժողովրդային զինուորութիւնն սպառազինելու համար պէտք եղած զինուորութիւններէն զատ, իւր կայսերական անձնական գանձէն 40 հազար հրացան և երեք հրետանի ալ, 18 թնդանօթ նուիրած է Սերպիոյ, զորս երկու ամսուան մէջ ի մօտոյ Պելկրատ պիտի բերեն։

Ռուսիոյ և Սերպիոյ այս զինուորական դաշնակցութիւն չատ կը դրդէ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ կառավարութիւնն, որ սակայն խոհեմութիւն կը համարի ձայն չհանել առայժմ։

— Վիեննայի լրագիրք կը գնահատեն Օ մ· Կառավարութեան այսօրուան կեցութիւնն, որ Հին Սերպիոյ Տէչանի վանքին ռուսասիրաց կեդրոն մը լինելը դիտելով, վանահայրն՝ դէպ Ռուսիա՝ Կ· Պոլիս ղրկելու հրաման տուած է ուր որ անկ է։

Պ· ՍԹԷՆԼԻ

Լէոփոլտ թագաւոր Փոնկոյի պատուանչանին մեծ խաչը նուիրեց առ Պ· Սթէնլի։ Այս պատուանչան յայտ թանկագին տուփի մը մէջ դրուած էր։

— Հանդէսներն ի Պրուսէլ իրարու յաջորդեցին ի պատիւ Պ· Սթէնլիի։ Սակարանին մէջ տրուած երեկոյթը մանաւանդ չատ չքեղ էր։ Պելժ ընկերութեան ընտրելագոյն տարրը կազմող աւելի քան 3,000 անձինք, ընդ որս նախարարներ, դեսպաններ, բարձրաստիճան պաշտօնատարք, ամենքն ալ իրենց կիներով, ներկայ էին։ Սակարանը մեծ արուեստիւ զարդարուած էր։ Համայնատեսիլ պատկերներ կային որք Փոնկոյի յատուկ երեւոյթներ կը ներկայացնէին, փղի ատամին ժանիքներով ու ատամներով և Փոնկոյական ուրիշ բերքերով զարդարուած։ Պելժ ճարտարապետաց ընկերութեան նախագահ Պ· Միւլէ, ողջունելով զՊ· Սթէնլի, թարգման հանդիսացաւ բովանդակ քաղաքակիրթ աշխարհին զգացած սքանչացման Պ· Սթէնլիի կատարած գործին համար, որով Լէոփոլտ թագաւորին հաւատարիմ գործակից մ'եղած է։ Պ· Սթէնլի պատասխանեց թէ «մեծ միապետ մը լինելու համար անհրաժեշտ չէ Ռուսիոյ կայսեր երկրաց ընդարձակութեամբ հող կամ Գերմանիոյ կայսեր չափ բազմաթիւ զօրք ունենալ։ Լէոփոլտ թագաւոր նշանաւոր անուն մը պիտի թողու իբրեւ մեծ թագաւոր, քանի որ իւր մտաց տպաւորութիւնը կը թողու իւր բովանդակ սերնդեան վրայ, աշխարհի մէկ մեծ մասը բանալով քաղաքակրթութեան աջեւ»։— Այս հանդիսին առթիւ յօրինուած «Մեծարանք առ Սթէնլի» անուն երգը ճարտարապէս նուագեցին Կիլմարէ զօրաց նուագածուք։ Ներկայ էին թագաւորը, թագուհին և գահաժառանգը։ Փոնկոյի երկաթուղւոյ ընկերութեան նախագահ Պ· Սամպուէ 40,000 Պելժերու ստորագրութեամբ հանրագիր մը մատոյց Ն· Վեհափառութեան, երախտագիտութիւն յայտնելով Փոնկոյի Պետութեան կազմութեան նպատակաւ թագաւորին ըրածներուն համար։ Հանրագիրը կը յայտնէ թէ Պելժիայէն ի Փոնկո ղրկուած ապրանաց արժէքն այժմ 15 միլիոն փր· է կը հասնի տարին, և առեւտրական յարաբերութիւնք աճելու վրայ են։ Հանրագիրն ի վերջոյ կը պնդէ գերմաճառի անարգ դրութիւնը խափանելու պէտքին վրայ։ Թագաւորը պերճախօս լեզուաւ մը պատասխանեց, Փոնկոյի Պետութեան կազմու-

---

—)(131)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՐՈՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

— Հապա ե՞ս… Միթէ կը կարծես թէ քու որոշումդ միշտ չի՞ պատճառեր ինձ։ Երկու զաւակ ունէի, երկու սիրեցեալ զաւակներ, որոցմէ գրեթէ քսան տարիէ ի վեր բաժնուած էի։ Կը գտնեմ զանոնք, և հազիւ քիչ մը անդորրութիւն, քիչ մը գորով կ'երազեմ, ես որ դժբաղդութեան մէջ պառաւցայ, և ահա անոնցմէ մին՝ ինձ ընդդիմանալու և արդար գործ մը ինձ արգիլելու միակ հաճոյքէն մեկնիլ կ'ապառնայ մեկնիլ և ա՛յլ եւս բնաւ չը տեսնել զիս։ Բարի որդւոյ մը, նոյն իսկ քահանայի մը արժանի գո՞րծ մըն է այս։ Ո՛չ։

— Կրկնեմ քեզ պատճառած տրտմութիւնս՝ իմ վրայէս դատելով։ Եւ տե՛ս որքան առաջ կը տանիմ քահանայական պաշտօնիս խստութիւնը որ մինչեւ իսկ քու արտասուացդ վրայ չեմ կրնար գթալ։ Իմ որոշումս քու որոշմէդ կախում ունի։

— Հաստատապէս որոշա՞ծ ես։

— Եթէ մանես այն գաղտնիքը որ քուկդ չէ, այլ եւս չպիտի տեսնես զիս։

Երեցը պարտիզին ստորոտ կամարին տակ մտաւ, աթոռի մը վրայ նստաւ, աղօթագիրքն հանեց և իր աղօթից մէջ ընկղմեցաւ։

Շատ չ'անցած Անտրէ հասաւ։

— Նօէլը պիտի մեկնի, ըսաւ Ֆէրնանտ։

Եւ անցած դարձածը պատմեց իր անդրանիկ որդւոյն։

Անտրէ չի պատասխանեց։ Ինք կը ճանչնար Նօէլը։ Գիտէր որ եղբայրն իր սպառնալիքն ի գործ կը դնէր։

Երկու երեք օրեր անցան այսպէս, մտահոգութեանց մէջ։ Բայց այլ եւս Ռընոտինէի խօսքը չէին ըներ։ Զանոնք տեսնողը չէր ըսեր թէ եղերական բան մը տակին ու վրայ կ'ըներ անոնց սիրտը։

Հարցաքննութիւնը առաջ կը տարուէր միշտ, եւ Միս-ա-Մօռ այլ եւս յուսահատիլ կ'սկսէր։

Լա Հէյոնն ալ կը չարունակէր վարել իր գազանական և ատանգական կեանքը։

Իր խոստովանութիւն չէր տուած նմա այն հանգիստը զոր փնտռած էր, ո՛չ իսկ օր մը։

Եւ իր տենդերուն ու ցաւանցանաց մէջ կ'ըսէր.

— Զիս չպիտի գտնեն։ Եթէ կը փախչիմ, եթէ կը պահուըտիմ, պատճառն այն է որ չեմ սիրեր անոնց դէմքը… բայց ալ վախու բան մը չունիմ, քանի որ խոստովանեցայ, քանի որ թողութիւն առի…

Պակաթէլ երկու կամ երեք անգամ յաջողած էր, իր գիշերային պտոյտներուն միջոցին, սակայն առաջին օրէն աւելի բան մը չէր իմացած։ Լաւ էր որ Լա Հէյոն խոստովանութեան և թողութեան խօսքեր կ'ընէր, և ինքնին ըսած էր։

— Եթէ ճշմարիտ է, եթէ այս կինը խոստովանած է, երէցն անչուշտ հետաքրքրական յայտնութիւններ լսած է։

Պակաթէլ մինչեւ իսկ փորձած էր խօսակցիլ անոր հետ, սակայն չէր յաջողած։

Լա Հէյոնն անոր երեսը նայած էր և ըսած էր յանկարծ, աչքերը թարթափելով

— Դուն Մարէօքոյի բարեկամներէն ես։

Եւ խեղճ Պակաթէլը, չփոթելով, չէր պնդած։

Ռընոտինէա ալ իր կողմէ հետզհետէ ապահովուած էր։

Հիմակ համոզուած ըլլալով թէ ջաղացպանուհին չպիտի ձերբակալուէր, կը մտածէր թէ Միս-ա Մօռ ոչինչ գիտնալուն չպիտի խօսէր, և հետեւաբար ինք վախու բան մը չունէր։

Իսկ Միս-ա Մօռի դատապարտութեան բոլոր հոգւով փափագող էր։ Միթէ այդ դատապարտութիւն կերպով մը իր անմեղութեան նուիրագործումը չպիտի՞ ըլլար։

Միայն ինքը չէր որ հետաքրքրութեամբ կը հետեւէր դատական խուզարկութեանց։

Ժիլէթ ալ զբաղած էր անով։

— Այդ խեղճ մարդն արդեօք պիտի դատապարտուի՞, կ'ըսէր ինքնին։ Եւ եթէ դատապարտուի, ես ի՞նչ պիտի ընեմ, ի՞նչ պիտի ըլլայ իմ պարտականութիւնս։ Կրնա՞մ հայրս անպատուել և միեւնոյն ժամանակ մայրս սպաննել։

Շատ անգամ միայնակ կուլար, տխուր մտածմանց տակ ընկճեալ, իր երկիւղալի ապագային առջեւ։

Հայր և աղջիկ ալ եւս չատ քիչ անգամ կը խօսակցէին իրարու հետ։

Անդամալոյծ կինը հազուադէպ առիթներու մէջ կը տեսնէր իր ամուսինը։

Աղջիկը միջոցաւ միայն լուր կ'առնուր անկից։

Օր մը, Ռընոտինէա այցելութիւն չունենալով, տունը մնացած էր։

Պակաթէլ, որ անոր ծառայութեան մէջ կը մնար տակաւին, առջի օրն ըսած էր նմա.

— Պարոն երէցին աղախինը ձեզ տեսնելու եկած է։

— Հիւա՞նդ է։

— Բան մը չըսաւ։

— Թերեւս պարոն երէցի՛ն համար ըլլայ։

— Չեմ կարծեր։ Պ· Վիլլաոնի ինչպէս ըլլալն հարցուցի։ Լաւագոյն վիճակի մէջ է եղեր երեք օրէ ի վեր, ամեն առաւօտ պտոյտ կը մատուցանէ։ Արդէն, օրիորդ Փէզագիոս, աղախինը, ըսաւ թէ վաղը նորէն պիտի գայ, եթէ պարոնը դուրս չելլէ։

— Լա՛ւ։

Յաջորդ օրը Պակաթէլ բժշկին աշխատանոցին դուռը կը զարնէր։ Ներս մտաւ։

— Երէցին աղախինն է, պարոն։

— Ներս բե՛ր։

Փէզագիոս երեւցաւ։ Պակաթէլ դուռը փակեց անոր վրայ։

— Բարեւ, աղջիկս, ըսաւ բժիշկը գրուելի վեր առ նելով։

Եւ աթոռ մը ցոյց տուաւ աղախնոյն։

— Աստուծոյ բարին, պարոն, պատասխանեց սա՝ այլայլեալ ձայնով մը։

Եւ չէչտակի անոր երեսը նայեցաւ։

Ֆէրնանտ չատ անգամ կը պատահէր նմա գիւղին փողոցներուն մէջ, եւ կամ կառքին մէջ նստած՝ Սէյրաօնի ճամբուն վրայ, երբ բժիշկը հիւանդային այցելութիւններ տալու կ'երթար։ Բայց անոր երեսը չէր նայեր բնաւ։ Կը փախնէր որ սրտին առեղծուածը աչացը մէջ ի յայտ չիգայ։ Գլուխը մէկ կողմ կը դարձնէր, երբ ի հեռուստ կը նշմարէր զնա, անոր հետ դէմ առ դէմ չի գալու համար։

Այժմ, անոր չատ մօտ, խուցին մէջ, գերագոյն եւ վճռական բացատրութեան մը համար եկած ըլլալով այլ եւս աչքերը չէր խոնարհեցներ։ Կրակով լեցուն էր իր նայուածք։ Եւ յիրաւի բժիշկ պիտի երկնչէր, եթէ կարենար գիտնալ թէ մի ըմբոստութեան ինչ աշխոյժ տենչեր կուտակած էր այդ անարգեալ կնոջ, այդ վիրաւորեալ մօր սրտին մէջ։

— Հիւա՞նդ ես, հարցուց Ռընոտինէա։

— Ո՛չ։ Բաջառողջ վիճակի մէջ եմ հոգ մ'ընէք։

— Ա՛հ։

Այս պարզ և սովորական պատասխանին մէջ, տեսակ մը գրգռում կար։ Արդեօք Ռընոտինէա զգացա՞ծ էր զայն։ Զարմացած կը դիտէր զնա։ Ինքն ալ այդքան մօտանց տեսած չէր բնաւ աղախինը, բայց կրնար ըսել երկար դիտել այսպէս առանց դիմաց ո՛չ մէկ հետքը կար։ Աչքերը միայն նոյնը մնացեր էին։ Բայց թշուառակալ ր կը մռնար։

— Պարոն երէ՞ցն ինձ պէտք ունի։

— Ո՛չ։

— Ո՛չ դուք, ոչ պարոն երէցը։ Ուրեմն ո՞վ։

Ֆէրնանտ մտնեալ գրասեղանին որուն աջեւ նստած էր բժիշկն և երեսը անոր երեսին մօտեցուց։

Ցեսոյ, դանդաղաբար.

— Ուշադրութեամբ երեսս նայեցէ՛ք։

— Կը նայիմ։

— Զիս չէ՞ք ճանչնար։

— Ոչ…

— Ձայնս բան մը չըսե՞ր ձեզ։

— Ոչինչ։

— Ուրեմն, ինքզինքս ճանչցունեմ ձեզ…

Աղախնոյն ձայնը դաժան եւ կերկերեալ չեչտ մը առած էր։

— Ես Ֆէրնանտ Վիլլաոնն եմ… քու զոհդ։

Ռընոտինէա տեղէն ցատքեց, աթոռը թաւալելով, սոսկալի կերպիւ դժգունած։ Եւ Ֆէրնանտի վրայ հակած, անոր երեսը կը նայէր։ Յոյզերու անորոշ բացագանչութիւններ կը թռչէին իր շրթներէն։

— Ֆէրնա՛նտ, Ֆէրնա՛նտ։

(Շարունակելի)

թեան համար եղածներն ցայս վայր յիշեցնելով և տակաւին կատարելի գործը պարզելով։ Ներբողեց Պ. Մթէնլիի նախաձեռնարկ գործունէութիւնն, որում աշխարհ պարտական է Քոնկոյի Պետութեան կազմութեան համար։ — Պ. Մթէնլիի ներկայութիւնն ի Պրուսէլ մեծ զարկ մը կուտայ Քոնկոյի գործին. որովհետեւ Պելճիոյ մէջ օրուան խնդիրն է Քոնկոյի Պետութեան համար փոխառութիւն մը կնքել և երկաթուղեաց շինութիւնն յառաջ տանիլ Քոնկօ գետին երկայնութեամբ։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Սուտանի մէջ Խարթումի Էմիրին իշխանութիւնը փճանալու աստիճան տկարացած է. որովհետեւ Սուտան, արտաքին վաճառականութենէ զրկուած, յետին ծայր թշուառութեան մատնուած է։ Այս կացութենէ կը փափաքի օգտուիլ Եգիպտական կառավարութիւնն, որ Նեղոսի ջուրերը բարձրանալուն պէս, առաջիկայ աշնան, Անգլիոյ հետ համաձայնութեամբ բանակ մը պիտի ղրկէ դէպ ի վեր, գրաւելու համար Տոնկոլա, Պէրպէր և եթէ կարելի է նոյն իսկ Խարթում։

Ի ՌՈՒՍԻԱ

Փեթերսպուրկի զինուորական ակմբոց մէջ խորին տպաւորութիւն ըրին գեր-գնդապետ Շմիտի ձերբակալութիւնն և դատապարտութիւնն։ Այս բարձրաստիճան սպայ Քրոնշթատի պաշտպանութեան գաղտնի յատակագիծը վաճառեր է օտար Տէրութեան մը նաւային կցորդին, 1,200 րուպլի չնչին գումարին փոխարէն։ Հրեայ միջնորդ մը որ կ'երեւի թէ միջնորդչէքի գումարէն գոհ չէ եղած, մատներ է յանցապարտ սպայն։ Զինուորական ատեանը դատելով, Սիպերիոյ հանքաց մէջ ցկեանս աշխատութեան դատապարտեց գեր-գնդապետն, որ յետոյ հրացանի բռնուելու դատապարտեցաւ. խնդիր է թէ այս կերպիւ իւր պատիժը ծանրացաւ թէ մեղմացաւ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ ՊԱՇՏՊԱՆ ԳՊՐՈՒԹԵԱՆՑ

Վիլհէլմ Բ. շատ լրջօրէն կ'ըմբռնէ իւր «երկնատուր պաշտօն»։ Իւր իշխանութիւնը կ'ուզէ զգալի ընել հանրային գործունէութեան ամեն ճիւղերուն մէջ։ Ո՛չ միայն աշխարհավարութեան այլ և ընկերային խնդրոյն մէջ, ո՛չ միայն տնտեսական այլ և գրական խնդրոց մէջ։ Իւր հրամանաւ Բրուսիոյ կառավարութիւնը դրամական նպաստ մը յատկացուց իրապաշտ բանաստեղծ Պ. Հայնրիխ Հարթի, որ պէտք չի կարենայ ի գլուխ հանել [illegible] անուն մեծ բանաստեղծութիւնը. Վիլհէլմ Բ. ի գահակալութենէն ի վեր, գրագէտ յունայեց և երիտասարդութեան պատկանող շատ մը հեղինակներ գրքոյկներ հրատարակեցին, ցոյց տալով թէ նոր սերունդը գրական Մեկենաս մը գտնել կը յուսայ յանձին Վիլհէլմ Բ., որ կ'երեւի թէ ի դերեւ չպիտի հանէ այդ յոյսեր։

ՊԱՊԱԿԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՄԸ ԴԷՊՔԸ

Պալը Ծիովենածծոյի եւ Մաթէրոյի կղերն արգիլեց ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ արքեպիսկոպոս Տի Մարքօ Անթոնիոյի աճիւնին փոխադրման։ Այս արքեպիսկոպոս հանրածանօթ էր իւր ազատական գաղափարներով։ 1848ին բացարձակ մերժած էր արձակուել տալ Նափոլիի Ֆերտինան թագաւորին, ցոյց տալով թէ Ն. Վեհափառութիւն բռնաբարած է Սահմանադրութիւնը։

ՊՈՍՆԱ-ՀԷՐՍԷԿ

Փոլիթ. Քորէսփ. կը ծանուցանէ թէ Մոսթարի երեւելիներէն Ալի Ազա Զոմարինի նախագահութեան ներքեւ Պոսնա-Հէրսէկցի Մահմետականներէ և Քրիստոնեայներէ բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մը Կ. Պոլիս պիտի գայ և Փեթերսպուրկ ալ պիտի երթայ, պաշտպանելու համար որ Աւստրիա Հունգարիա իւր զօրքը քաշէ գրաւեալ գաւառներէն։ Այս խորհուրդ սատ գործիչներու ջանադրութեան հետեւանք է եղեր։ Նաեւ Պոսնիոյ Մահմետականներէն 180 ընտանիք պատրաստուած են գաղթել Այտընի նահանգը։

ՀԱԿԱՀՐԷԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

Եւրոպիոյ մէջ հակահրէական շարժումը վերջին ժամանակներս այնչափ սաստկացած է որ Պերլինի հրեայ հասարակութեան առաջարկութեամբ և Լոնտոնի հրեայ հասարակութեան սիրալիր հաւանութեամբ որոշուած է Լոնտոնի մէջ ամեն երկիրներու հրեայ հասարակութեանց պատուիրակներէն բաղկացեալ համագումար ժողով մը կազմել, քննելու համար թէ ինչ հանգամանաց մէջ յԵւրոպա հակահրէական շարժումն այսպիսի սաստկութիւն առած է, և թէ հրեայք ընդհանրապէս ի՛նչ ընթացք պէտք է բռնեն։ Եթէ հրեայք աւելի հաշտարար ոգւով վարուին քրիստոնեայ տարրերու հետ կարծենք լաւագոյն միջոցը գտած կը լինին հակահրէական շարժումը մեղմացնելու համար։

Ի ՊՈՒԼՂԱՐԻԱ

Նէկոթինի կառավարիչը կը ծանուցանէ Սոֆիայի կառավարութեան թէ Ռումանիայէ՝ շուրջ 100 զինեալ մարդիկ պուլղարական հողին վրայ արշաւած են ընդ մէջ Վիտինի և Իզվորի. և գեղացիներն յուզելու ջանադիր գտնուած են. բայց պուլկար իշխանութիւնք անոնց մեծ մասը ձերբակալելու յաջողած են։ — Այս լուրին վրայ, Վիտինի պահապան զօրքը Սերպիոյ հանդէպ կազմ և պատրաստ վիճակի մէջ դրուեցաւ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ

Ամերիկայի Դաշնակցային Խորհրդարանին կրկին ժողովք ընդունեցին այն օրէնք որուն համեմատ 1893ին Ամերիկեան մեծ Արուեստահանդէսն ի Չիքակօ տեղի պիտի ունենայ։ Այս առթիւ Ուաշինկթընի կառավարութիւնն հրաւէր պիտի կարդայ ամեն Տէրութեանց ո՛չ միայն իրենց արհեստական արտադրութիւնները այլ և իրենց մարտանաւերը ղրկելու, մասնակցելու համար նաւային մեծ ցոյցի մը որ Նիւ Եորքի նաւահանգստին մէջ տեղի պիտի ունենայ 1893 ապրիլ ամսուն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ անձնական տկարութեան պատճառաւ բացակայ ըլլալով, չ'կրցաւ նախագահել կրօնական ժողովոյ նիստին։

Կրօնական ժողովն իւր չորեքշաբթի նիստը կազմեց երէկ ի Պատրիարքարան ատենապետութեամբ Գեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սրուանձտեանցի և զբաղեցաւ այլ և այլ մասնաւոր խնդիրներով։

Ժողովը նկատողութեան առաւ Նիկոմիդիոյ Գեր. Առաջնորդին մէկ գիրն որով ի գիտութիւն հաղորդած էր թէ իւր վիճակին մէջ վարդապետի մը ձեռնադրութիւնը կատարած է. ժողովը նկատելով որ այս ձեռնադրութեան համար հարկ էր նախ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան հաւանութիւնն ստանալ, ըստ 31րդ. յօդուածի Ազգ. Սահմանադրութեան, որոշեց խնդիրը ներկայել Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր տնօրինութեան։

Վերջին անգամ ընտրուած եկեղեցական երեսփոխաններէ Գեր. Մելքիսեդէկ եպիսկոպոս Մուրատեան, Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէաթճեան, Գեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սրուանձտեանց, Արժ. Խորէն Մ. վարդապետ Կիւրոյեան, Արժ. Յակոբ Մ. վարդապետ Այտա և Արժ. Տ. Սահակ Աւագքահանայ Տ. Սարգսեան իրենց յանձնառագրերն ուղղած են Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նախընթաց օր տեղի ունեցաւ ի Կէտիկ փաշա ի տուն Մեծ. Ժամկոչեան Պօղոս էֆէնտիի և ի ներկայութեան երկուց կողմանց ազգականաց՝ Օրիորդ Իսկուհի Ժամկոչեանի նշանախօսութիւնն ընդ Մեծ. Գիգոն էֆէնտի Քիւրքճեանի, որ պաշտօնատար դիրք մը կը բռնէ ուսուցչաց դասուն մէջ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան հաշուակալութեան դիւանի տնօրէն Թեւֆիք պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ նոյն դիւանին գեր-տնօրէն Ալի պէյի ինչպէս նաեւ Քիւսի մաքսատան տնօրէն Նէճաթի էֆէնտիի։

Րապիաի աստիճան՝ Քիւսի մաքսատան առաջին քարտուղար Նայիլ պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սպարապետի Դրան ընդհանուր հաշուակալութեան առաջին ճիւղին տնօրէն Աճէմ պէյի և երկրորդ ճիւղին տնօրէն Րիզա պէյի։

Երրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Միւնիխի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոսին աղջկան։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Կիպրոսի Լիմասօլ քաղաքին բժիշկներէն Գարաճորճեան էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ադրիանուպոլսոյ Սոֆրլու գաւառակին երեւելիներէն Օսման, Հագգը և Եանքօ էֆէնտիներու։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա և այլ նախարարք ոմանք ու բարձրաստիճան անձինք երէկ գիշեր կայս. պալատ երթալով, իֆթարն անդ ըրին և երկրորդ սենեկապետ պէյին միջոցաւ արժանացան Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։

* *

Նիզակաւոր երիզաւոր հեծելազօրաց գունդը, Բերայի Ջրհանկիր զօրաց մէկ վաշտն և հեծելազօրաց գունդ մը երէկ գիշեր կայս. պալատն մտ որոշեալ տեղն իֆթար ըրին և դրամական պարգեւներ առացան։

ԱՄԲԱՍՏԱՆԻՉ ԱՏԵԱՆՔ

Դատական նախարարութիւնը շրջաբերական գրութեամբ մը ամեն կողմ հաղորդած է ամբաստանիչ ատեաններու կազմութեան մասին եղած կայս. Իրատէն։

Այն գաւառաց ու գաւառակաց մէջ, ուր յատուկ հարցաքննիչ դատաւորք չեն գտնուիր, կայս. Իրատէին համաձայն ձեռնարկուած է հարցաքննիչ դատաւորներու անուանման։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ոստիկանութեան նախարար Քեամիլ պէյ երէկ Բ. Դուռը գնաց և պահ մը խորհրդակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Օտար տէրութեանց դեսպանք երէկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. Խորհրդականին հետ։

ԹՈՓԳԱՊՈՒԻ ՊԱԼԱՏԸ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Թոփգափուի պալատան պարտէզին մէջ Պաղտատ քէօշկին առջեւ կառուցեալ կայս. քէօշկ մը և զինուորական պահականոցի մը շինութիւնն աւարտած է. Այս շէնքերու բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիւրակի, 15 րամազան, յորում Վեհ. Սուլթանն այդ պալատը պիտի երթայ յայցելութիւն Խրքայ Շէրիֆի։

Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ այդ նորակառոյց շէնքին վրայ պարզուի Իրեն յատուկ կայս. դրօշակն և պահականոցն ալ Համիտիյէ կոչուի։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Պարսկական դեսպան Միրզա Մօհսին խան նախընթաց գիշեր կայս. պալատն մէջ իֆթար ըրեր յետոյ, Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ և արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

Ն. Վեհափառութիւն ծանրագին ժամացոյց մը պարգեւեց Միրզա Մօհսին խանի։

* *

Այս գիշեր Պոլսոյ պարսկական դեսպանատան մէջ հացկերոյթ մը պիտի տրուի ի պատիւ դեսպանական մարմնոյ. Սեղանէն յետոյ երեկոյթ մը պիտի տրուի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կազմեալ խառն յանձնաժողովն, ընդ նախագահութեամբ Վսեմ Ցարութիւն փաշայի, սորագրած էր մաքսատանց սակագներու համար տրուած որոշումն։

Երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն՝ Արտաքին գործոց Նախարարութեան զրկեց առեւտրական դաշնագրոյն վերաբերեալ գրութիւններն, որով յանձնաժողովն ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Վսեմ. Ցարութիւն փաշայի և խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԹՂԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Անցեալ շաբաթ օր Տէֆթէրխանէի մէջ տեղի ունեցաւ առածախի գործողութիւնն այն գետիններուն, զորս Վեհ. Սուլթանի առաջին սենեկապետ Վսեմ. Օսման պէյ գնած է ի Պէյքօզ իւր հաստատելիք թղթի գործարանին համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Թաղապետական Զ. Շրջանակի բժշկական Յանձնաժողովը պաշտօնական ազդով մը կը ծանուցանէ թէ Բերայի ու շրջակայից առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է. Սակայն հարսանիժի քանի մը դէպքեր պատահած են որք համաճարակ հանգամանք մը առնելու վրայ են։

ԿՐԷՏԷ

Հանեայէն կը գրեն թէ կրէտական ընդհանուր ժողովոյ բացումը տեղի չէ ունեցեր ոչ թէ քաղաքական նկատումներով, բայց գլխաւորաբար այն պատճառաւ որ ժողովոյ ներկայանալի բանձնորդմանց ծրագրոյն պատրաստութեան համար որոշեալ պայմանաժամն անբաւական նկատուեր է. Ընդհ. ժողովն յունիս 15ին պիտի գումարի և հաւանաբար իւր նստաշրջան պիտի տեւէ ցվերջ օգոստոսի։

ՊԱՆՔ ՏԸ ԲՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼ

Սոյն դրամատան բաժնետէրաց ընդհ. ժողովն ի նիստ գումարեցաւ շաբաթ օրն ի Ղալաթիա. Վարչական խորհրդոյ տեղեկագիրը կը ծանուցանէ թէ մէն մի բաժնեթղթի վրայ 11 շիլին շահաբաժին պիտի տրուի, այսինքն դրամագլխոյ 100ին 9½ին քիչ մը աւելի. 1889 տարւոյն մէջ, «Պանք տը Բօնսթանթինօբլ»ի զուտ շահն եղած է 81,376 օսմ. ոսկի, որուն 100ին 10ը կանոնական պահեստի գումարին վրայ բարդուած, որ այսպէսով կը հասնի 127,050 ոսկւոյ. Նմանապէս արտասովոր պետոյից համար 72,371 ոսկւոյ մասնաւոր պահեստ մը կայ, որով պահեստի ընդհանուր գումարը կը հասնի 199,421 ոսկւոյ. Վերջին տարւոյն մէջ դրամատունը մասնակցած է Անատոլուի երկաթուղեաց շինութեան գործին, Մաքրիգիւղի բամպակի գործարանին և հելլենական երկու փոխառութեանց. Ժողովը տեղեկագրոյն ընդունելութենէն յետոյ՝ շնորհակալութեան քուէ տուաւ Նախագահ Պ. Լէօնիտաս Զարիֆիի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

Պելկրատի օսմանեան դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ, ապրիլ 5 թուակաւ հեռագիր մը ուղղելով Արտաքին գործոց Նախարարութեան, հաղորդած է Սերպիոյ ազգային ժողովոյ ընդունած մէկ որոշումն, վաւերացեալ արքայական հրամանագրով. Ըստ այդ որոշման, Սերպիայէն Սելանիկի ճամբով Թուրքիա բերուած ամեն տեսակ ապրանքներէ մաքսատանց ընդհանուր սակագնոյն հակառակ որ և է մաքսատուրք և այլն չպիտի առնուի։

ՀԱՄԱՍԼԱՒԵԱՆՔ Ի ԳՈՍՈՎԱ

Լրագրոյս արտաքին լրոց բաժնին մէջ ծանուցած ենք թէ Բ. Դուռը Կ. Պոլիս բերել կուտայ գՀայր Ռաֆայէլ, վանահայր Տէչանի սերպիական վանքին, որ համասլաւեանց կեդրոն մը եղած է ի վերին Մակեդոնիա։

Վիէննայի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Շքոպրայի ռուսական հիւպատոսը բողոք բարձած է յիշեալ եկեղեցականի նկատմամբ ի գործ դրուած տնօրինութեան դէմ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակն իւր հինգշաբթի աւուր նստին մէջ քննութեան առաւ Իզմիրի նահանգին տասանորդի տրոց տնօրէնին կողմէ Ելմական Վսեմ. Նախարարին մատուցեալ տեղեկագիր մը ի մասին Ցանտատանի խաղողներուն Այտընի նահանգին խաղողներուն հետ խառնուելուն. Առեւտր. Սենեակը մանրամասն տեղեկագրով մը Առեւտր. Վսեմ. Նախարարին բացատրած է այն պատճառներ որոցմով չի կրնար համակերպիլ Իզմիրի տասանորդի տրոց տնօրէնին եզրակացութեանց։

—Իւր միեւնոյն նստին մէջ, Առեւտրական Սենեակը նկատողութեան առաւ ծրագիր մը որ կ'առաջարկէ դրութիւն մը հաստատել դիւրութիւն ընծայելու համար այն վաճառականաց որք ծովու ճամբով հասած ապրանքներ ցամաք կը հանեն չորցունելու համար, հանրային առողջութեան պայմանները պահելով հանդերձ։

—Սելանիկի և Գոսովայի նահանգներուն մէջ ճակնդեղի միջոցաւ շաքարի պատրաստութեան յատուկ գործարաններ հաստատելու մենաշնորհ խնդրուած ըլլալով կայս. կառավարութենէն, 40 տարուան պայմանաժամաւ, Առեւտր. Վսեմ. Նախարարն Առեւտր. Սենեկի կարծիքն հարցուցած էր, որ մանրամասն տեղեկագիր մը պատրաստած է այդ մասին։

Պելճիական դեսպան Պ. Փորշկով որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս դարձաւ։

—Անգլիացի ուխտաւորաց կարաւանն, որուն գլուխ կը գտնուի Նորֆոլքի դուքսը, ամսոյս 6ին Աղեքսանդրիոյ նաւահանգիստ հասեր և անկից Եաֆա ուղեւոր է Խտիվիյէի [illegible] շոգենաւով, որ յատկապէս վարձուած էր։ Անգլիացի ուխտաւորք Եաֆայէն Երուսաղէմ ուղեւորեր են։

—Իզմիրի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ նահանգին երկրագործական քննիչ Պէկեան էֆէնտի Սէվտիքէօյ գնացեր է տեղւոյն այգիներն աչքէ անցունելու համար։ Իւր կատարած քննութիւններէն կ'երեւի թէ Սէվտիքէօյէն մինչև Ճումա-Օվասի, 5000 արտավար տարածութեամբ գետնի մը վրայ, այգիներու մէկ հինգերորդը [illegible] է բռնուած են։

—Երէկ Անգլիայէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց [illegible] անուն շոգենաւ մը, զոր ռուս կառավարութիւնը գնած է մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան տրամադրութեան ներքեւ դրուելու համար. Այս շոգենաւ ունի 137 տակառաչափ տարողութիւն, 70 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը և 11 նաւաստի. [illegible] Նիքոլայեւի ուղեւորեցաւ նորոգուելու համար։

—Երէկ ժամ 9½ին Շիրքէթի 14 թիւ շոգենաւն Սկիւտարէ կամուրջ եկած պահուն մավունա մը ընկղմեց, սակայն մէջը գտնուողներն ազատուեցան։

—Ցունտատա և Թրքաբարբառ [illegible] լրագիրը, զոր յիսուն տարի է ի վեր կը հրատարակէր Միսաքիյեան էֆէնտի եւ որ սորա մահուան պատճառաւ ժամանակ մը ի վեր դադրած էր, վերստին պիտի հրատարակուի. Թերթին տնօրէնի ու խմբագրի պաշտօնն ստանձնած է [illegible] խմբագիր Նիքօլաքի Սոլիտի էֆէնտի։

—Երէկ ժամ 6ին միջոցներն Գարաքէօյի կամուրջին վրայ եւրոպական հագուստ կրող մարդ մը անցորդի մը ժամացոյցը շորթել փորձեց, սակայն անցորդը նշմարելով, քաղաքապահին թեւը բռնեց և ժամացոյցն ետ առնել յետոյ երեք ապտակ զարկաւ քաղաքապահին, որ բազմութեան մէջ սպրդելով, անյայտ եղաւ։

—Այտընի կուսակալը տեղեկանալով որ նահանգին անտառաց ոմանց մէջ արտեր բանալու նպատակաւ հրդեհ կը ծրգուին, հակառակ օրինաց ծառեր կը կտրուին իբրեւ փառելափայտ, հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ որ ժողովուրդն օրինաց շրջանակին մէջ օգտուի այդ անտառներէն և հակառակը գործողք օրինաց տրամադրութեան ենթարկուին։

—Այն յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունէր Սեւ ծովու բերանը գտնուած Եէրլի քէօյ գիւղը երթալ ագարակներու և հողերու վերաբերեալ խնդրոյն քննութեան համար, անդ ժամանելով իւր պաշտօնին ձեռնարկեր է։

—Շիլէի նոզարը Ենիքէօյ կոչուած գիւղին մէջ յունական եկեղեցի մը կառուցանելու համար արտօնութիւն խնդրուած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը արտօնած է տալ խնդրուած արտօնութիւնը. Դատական նախարարութիւնը Ֆէնէրի Պատրիարքարանին հաղորդած է կայս. սոյն Իրատէն։

—Նախընթաց գիշեր ի Խասքէօյ Սանճաք Իսկէլէսի մաքսատան պաշտօնէից յատուկ տաղաւարը գողեր մտնելով, հազար ղուրուշ դրամ, երկաթուղւոյ արժէթուղթ մը, ընկալագրեր, պաշտօնական կնիք մը և այլն գողցան. Ոստիկանութիւնը չարագործները կը փնտռէ։

—Կայս. հրամանաւ արհեստական չքաղրամ մը տրուած է հնդկաստանցի վաճառական Հասան էֆէնտիի։

—Անցեալ իրիկուն ի Գատրգիւղ Մուսթաֆա էֆէնտի անուն վիմագործի մը տանը մարդ չգտնուած պահուն գող մը կը մտնէ և դրամարկղը կոտրելով, մէջը գտնուած դրամներէն միայն 95 ոսկի եւ 22 մէճիտ առնելով, կ'երթայ, առանց ուրիշ բան մը գողնալու. Ոստիկանութիւնն իբրեւ կասկածելի կը ձերբակալէ Մուսթաֆա էֆէնտիի նախորդ աշակերտ Հիւսէյինն, որ ճամբուած էր։

—Սամսոնէն կը գրեն առ [illegible] թէ տասներկուքի չափ աւազակներ տեղական կառավարութեան դիմելով, հնազանդութիւն յայտնած են. Այս աւազակներ ժամանակէ մ'ի վեր կ'ասպատակէին Ֆաթսա գաւառակին շրջակայքը։

—Տօրտանելէն կը գրեն թէ անցեալ օր ռուսական [illegible] շոգենաւն երկաթ նետած պահուն շղթայն կոտրելով, չորս նաւաստիք վիրաւորուեր են. Սոնցմէ մին մահացու վէրքեր ստացած ըլլալով, զինուորական հիւանդանոցը փոխադրուեր է։

—Պարթընէն կը գրեն առ [illegible] թէ այդ կողմերը լերանց վրայ թէ չի ինքնաբոյս տունկեր կը հասնին եւ թէ այդ տունկեր արհեստին պահանջմանց համաձայն մշակուելին և պատուաստուելին, առեւտուրի բաւական ընդարձակ ասպարէզ մը կը բացուի։

—Երէկ իրիկուն Պէյլէրպէյի մէջ կատղած շուն մը Թէնէքճի Միհրան անուն անձի մը և գորրացական հայ աղջկան մը վրայ յարձակելով, միայն թեւէն և միւսին ոտքէն խածաւ։

—Երէկ իրիկուն ժամ 11ին ի Պէյլիքտէրէ Ծիրճաքի փողոցը գտնուած պարապ գետնի մը մէջ տասնմէկամեայ յոյն տղայ մը ծառի մը վրայ ելած ծաղիկ կը ժողուէր, երբ ոտքը սահելով ծառին ներքեւ գտնուած ջրհորին մէջ ինկաւ և խեղդուեցաւ։

ԱԶԴ

«Բնարս» երաժշտական ընկերութեան ձայնական ճիւղին անդամակցել փափաքողք կրնան դիմել առ տեար Ց. Վ. Աճէմեան, թիւ 25, Սէլանիք խան, ի Ղալաթիա. Փորձերը պիտի սկսին յառաջիկայ յուլիսի վերջը։ 414 4—6

ԱՄԵՆԱՐՆՏԻՐ ԿԱՐԱԳ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ ի Պոլիս Մահմուտ Փաշա Մանուքեր խանին մէջ կը վաճառուին Վանայ և Տիգրանակերտի ամենաընտիր կարագներ, որք յատկապէս բերուած են. Գները խիստ դիւրամատչելի են և գնողք մեծապէս գոհ պիտի մնան։ 463

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Բարիզ, 28 ապրիլ

Կը հաւաստեն թէ, եգիպտական պարտուց տոկոսները ցածցնելու խնդրոյն մէջ, ֆրանսական կառավարութիւնը չընդունիր Եգիպտոսի պայմանները, որ կը խնդրէ ջնջել Տոմէնի վարչութիւնը և Տայրան. Պ. Ռիպօ յայտարարեր է թէ արդի վարչական եղանակութեանց [illegible] (?). Եգիպտական պատուիրակք պիտի մեկնին յառաջիկայ շաբաթ։

Հռոմ, 28 ապրիլ

Գործաւորական ընկերակցութեանց պատուիրակներուն գումարման մէջ, զոր հրաւիրած էր Հռոմի Աշխատաւորաց Դաշնակցութիւնն, որոշուեցաւ չ'աշխատիլ մայիս 1ին և այդ օրը տօնել մեծ հանդէսով։

Թուրինօ, 28 ապրիլ

Թուրինօ քաղաքին և նահանգին գործաւորական ընկերութեանց Միութիւնը որոշեց աշխատիլ մայիս 1ին, այլ մայիս 4ի երեկոյեան հանդարտ շրջագայութիւն մը ընել ի ձեռին ունենալով տախտակներ որք սա վերտառութիւնն ունենան. [illegible]

Փիզա, 28 ապրիլ

Բարեկարգութիւնը կատարեալ է. Գործարանատէրք ետ առին իրենց որոշումն ընդդէմ այն գործաւորաց որք չ'աշխատէին մայիս 1 ի օրը, և այս բանս նպաստեց մտքերն հանդարտեցնելու։

Բարիզ, 28 ապրիլ

[illegible].— Ընտրուեցան 12 հանրապետականք, 8 պահպանողականք և 16 պուլանժէականք. 59 ընտրութիւն համեմատական մնացած է, 42ն ի նպաստ հանրապետականաց, 4ն ի նպաստ պահպանողականաց և 13ն ի նպաստ պուլանժէականաց։

Լոնտոն, 28 ապրիլ

Եգիպտոսի անգլ. գործակալ Սըր Իվլին Պէյրինկի ելմտական տեղեկագիրը Խորհրդարանին մատուցեցաւ. Փետր. 20ին թուագրեալ է, և կ'ըսէ թէ 1889 տարին ելմտական տեսակէտով ամենէն գոհացուցիչ տարին է Եգիպտոսի պատմութեան մէջ։ Ցոյց տալով այն պայմանները որով այս նպաստաւոր վիճակ տեւականութիւն կրնայ ստանալ, տեղեկագիրը ցաւ կը յայտնէ թէ Ֆրանսա չի հաւանիր տոկոսաց զեղջման, և այս մերժողական ընթացք կը վնասէ թէ՝ տուրք վճարող ժողովրդեան և թէ՝ Եգիպտոսի արժեթեարց։

Փարիզ, 28 ապրիլ

Ի Քոռէզ հանրապետական Պ. Տէլբէօք ընտրեցաւ ընդդէմ պուլանժէական Պ. Վաչէի։

Տիժոն, 28

1,200 ընկերվարականք, ընդ որս երեսփոխանք ոմանք, որոշում մ'ընդունեցին, որով կառավարութենէն կը խնդրեն միջազգային ժողով մը գումարել, կանոն մը հաստատելու համար, որպէս զի գործաւորք օրական 8 ժամէ աւելի աշխատելու և որոշեալ քանակութենէ մը պակաս թոշակ ընդունելու չհարկադրուին։

Վիէննա, 28 ապրիլ

Առեւտրական դաշնագրութեանց աւստրիական - հունգարական խորհրդակցութիւնք վերջացան. Առեւտրական նախարարը Վիէննայի և Փէշթայի Խորհրդարաններուն պիտի մատուցանէ օրինագիծ մը, ի մասին առժամանեայ կարգադրութեան առեւտրական և ծովային յարաբերութեանց ընդ Թուրքիոյ, որ գործադրելի է մինչեւ 31 դեկտ. 1890։

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԳՐ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Բարիզ, 28 ապրիլ

Այս իրիկուն, պուլանժէական Լաքէռ, Լէզան, Նաքէ և Տէրուլէտ երեսփոխանք մեկնեցան ի Ժէրզէյ. Ամեն կողմ զրոյց կը պտտի որ այս ուղեւորութեան նպատակն է թախանձել Պուլանժէ զօրավարն որ Ֆրանսա մտնէ մայիս 1ին, որով պուլանժէականաց յաղթութիւնը կ'ապահովուի երկրորդ քուէարկութեան մէջ (Թաղապետական ընտրութիւնք), բայց շատ տարակուսական է որ յաջողին համոզել զօրավարը որ համակերպի այս խաղին։

Կը ծանուցուի թէ երեկոյին չորս անիշխանականք ձերբակալուած են։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 17 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պահանջի)	109 3/4
3 » » » (վճարելի)	109 5/8
3 » Բարիզի » (պահանջի)	22 92 1/2
3 » » » (վճարելի)	23

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մեյա. Ս. Սէրի)		20 16
Գալատայի գոցուելէն վերջը	»	20 15 1/2
Բերայի մէջ	»	20 13 1/2
Առաւօտուն բացուելու	»	20 13 1/2
Կէս օրին	»	20 13 1/2

ԽՈՒԹԻԳՐԱՀԸ ՏԱՒԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	54 19
Այս առաւօտ	54 19
Կէս օր	54 19

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	89 3/4
»	B. »	24 5/8
»	C. »	20 15

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ.	Լր.	4 29
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ.	»	9 15
Պանք տը Գօնս.	»	»	7 15
Սօս. Շահմէ է վ[illegible]	»	»	4 86
Թրամուէյ	»	»	490
Րումելի երկաթուղի		Ֆր.	73 1/4
Օպլիկասիօն [illegible]	»		— —
[illegible] Լոթերիա	Գ. Կ.		126

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 25
Անգլիական ոսկի	»	110 8
Իմփերիալ	»	91
Քրոնեց	»	51 13
Րուպլի թղթադրամ	»	8 16
» արծաթ	»	76
Մէճ. արծաթ. (տալը)	»	108 13
Վերնոց	»	108 29
Չիրէկոց	»	103 20
Մեթալիք	»	100 10
Թաուրիկէ	»	11 15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 28 Ապրիլ, ժամ 3 և քառ. 40 երկր.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89 10
» » 4 1/2 %	106 95
Օսմանեան Քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 50
Օսմանեան երկաթուղի	73 50
» Բէլժիք բաժնեթղթ.	245
Պանք Օթոման	560
Գրէտի Լիոնէ	712 50
Իտալական Ռանթ 5 %	93 12 1/2

Չէլլէնական 5 %	471 25
Բրիօրիթէ Թիւրք	500 62 1/2
Եգիպտական միացեալ	485 87 1/2
Զանք տը Բարի	786 25
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	438 75
Սուէզի Ջրանցք	2296 75
Սպանիական արտաքին	72 7/8
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 15 1/2

Լոնտոն, 28 Ապրիլ, ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	98
Օսմ. » Սերի Գ.	18 5/16
» » Ա.	39 3/4
» » Բ.	24 3/4
» » Դ.	18 3/8
Փոխառութիւն 1877	101 1/4
Բանք Օթոման	12 1/4
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիյէ)	96 5/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	103 1/8
Ցալբա Սանիէ	83 1/8
Տօմանիալ (փոխառ. Դօշէլը)	105 1/4
Չէլլէնական 5 %	92 1/4
Մօնօբօլ »	78 1/4
Ռուսական 1889	96 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 15 1/2

ԲԱՐԻԶ ԲԹՒԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 28 Ապրիլ, ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89 55
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	18 50
Օսմանեան երկաթուղի	— —
Եգիպտական միացեալ	485 93

Վիէննա, 28 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	85 10
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	110 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 70

Պէրլին, 28 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 35
Ռուսլ Թղթադրամ	225 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	78 50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Դ.	18 50

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 13 ապրիլ

Վարժարանիս բարեկարգութիւնը պահպանելու նպատակաւ վեհափառ բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Տ. Ստեփաննոս Սրբազան Հօր հրաւիրմամբ և նախաձեռնութեամբ հանգանակութիւն մը բացուած էր Ս. Զատկի վերջին և անմիջական գրեթէ 10 վայրկեանի մէջ 1070 ղրշ. հաւաքուած էր ուսումնասէր և [illegible] դպրոցասէր ժողովրդեան նուիրատուութեամբը։

Սոյն հանգանակութեան առաջին ցանկը կը փութանք տալ ի հրապարակութիւն։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Վ. Ատենադպիր — ՅԱԿՈԲ ԹԵՐՁԵԱՆ
Ատենապետ — ԿՐԹ. Ծ. ՓԻԳՓԵԱՆ

Մեծ. Տեարք,

Ազատ Աղասեան ղահեկան արծաթ 109, Յարութիւն Ե. Պէյազեան 108, Մելքոն Գ. Դատաբերեան 108, Թագւոր Ղազարոսեան 60, Մ. Յարութիւն Ոսկանեան 40, Յակոբ Զէյնէլեր Ոսկանեան 20, Խաչիկ Գ. Խոջասաբեան 20, Մելքոն Պէյազեան 20, Մինաս Լուսինեան 20, Կարապետ Միքեան 20, Մելքոն Կոճեան 20, Նշան Նշանեան 20, Սարգիս Գ. Գօզասեան 20, Աւետիս Գանթարճի 20, Գաբրիէլ Ներսէսեան 20, Կարապետ Ջափեան 20, Մ. Յարութիւն Հիւրիճեան 20, Յովհաննէս Եղլեան 20, Կարապետ Խոջասաբեան 20, Մ. Պօղոսսար Եղեսեան 20, Մ. Սամուէլ Ա. Տ. Ազարեան 20, Մ. Օհնիկ Ե. Յարութիւնեան 20, Մ. Մկրտիչ Հէլվաճի 20, Յովհաննէս Թելեան 20, Գրիգոր Աչէեան 20, Եղիա Արսէնեան 20, Յակոբ Ե. Տ. Ազարեան 20, Մ. Դաւիթ Գալաղեան 20, Համբարձում Մ. Ղազարեան 20, Պետրոս Ազարեան (գալֆա) 20, Ռուբէն Դաւալապալեան 10, Ռուբէն Մերկերեան 10, Մ. Սարգիս Գուսարեան 10, Արիստակէս Արգուշեան 10, Թագւոր Գավէզեան 10, Գալուստ Զատվալ 10, Յարութիւն Բադալեան 10, Յարութիւն Կիւլիւեան 10, Յովհաննէս Բարթիկեան 10, Սահակ Զթիկեան 10, Կարապետ Պէյազեան 10, Գրիգոր Տօզալեանեան 10, Մ. Սամուէլ Ե. Տ. Ազարեան 10, Գրիգոր Տէրբէկ Մարտիրոսեան 10, Մարկոս Օսմանլեան 10, Փիլիպպոս Մանկասարեան 10, Գալուստ Մաշալճեան 10, Յովհաննէս Գալոյեան 10, Խաչիկ Սառաւեան 10, Ռուբէն Սարգիսեան 10, Մ. Խոջասար Խաչիկեան 10, Յակոբ Աւագեան 10, Մ. Յարութիւն Մաթիկեան 10, Հայկ Թէլէկեան 10, Գրիգոր Նաւասարդեան 10, Համբարձում Աթոմեան 10, Կարապետ Ներսէսեան 10, Մ. Աստուածատուր Պէհեանեան 10, Յովհաննէս Կիրակոսեան 10, Գումար 1215 ղահեկան արծաթ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԿԱՐԻՆ, 6 ապրիլ

Զատկի տօնն այս տարի յոյժ փառաւոր կերպիւ տօնեցաւ ի Կարին։ Եկեղեցւոյ դուռն ու զանգակատունը չքեղապէս լուսազարդուած էին, իսկ տաճարի ներքին կողմը, մանաւանդ սեղանն, համակ լոյսերու մէջ ողողուած։ Շաբաթ երեկոյեան պատարագին ներկայ գտնուեցաւ Անգլիոյ հիւպատոսին կինը. հիւպատոսն եւս կը փափաքէր եղեր գալ, բայց անձնական տկարութեան պատճառաւ արգիլուեր է։ Զատկի առաւօտեան պատարագը մատոյց վեհափառ առաջնորդ Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. Վարդապետ Իւթիւճեան, և քարոզ խօսելով բացատրեց Քրիստոսի Յարութեան յաղթական տօնի մեծութիւնն համայն քրիստոնեայ ազգաց համար։ Եկեղեցին լցուած էր յոգնախուռն բազմութեամբ։ Ռուսական հիւպատոսն՝ զօրավար Տէնէթ՝ համազգեստ հագած և իր պաշտօնատարներէն շրջապատեալ՝ եկեղեցական արարողութեանց սկիզբէն մինչեւ վերջը ներկայ գտնուեցաւ։

Գեր. Առաջնորդ Ս. Հայրը Պատարագի սկիզբն ու վերջը հանդիսիւ տաճարը մտնելու և ելլելու պահուն, եկեղեցւոյ դռնէն մինչեւ ցդուռն առաջնորդարանի ճամբուն երկու կողմը զինուորք հրացան ի ձեռին բարեւի կեցած էին։ Ն. Գեր. Բարապատուութիւն առաջնորդարան ելած պահուն, եկեղեցւոյ բակը լցուած էր իբր 4500-5000 հոգւոյ բազմութիւն, որոց ներկայութեան Գեր. Առաջնորդը բարեմաղթութիւններ կատարեց վասն կենաց Օգոստափառ Սուլթանին, որուն որոտընդոստ ամէններով և կեցցէներով ձայնակցեցան ներկայք։ Յետ որոյ, բազմութիւնը տակաւ առ տակաւ ցրուեցաւ խնդութեամբ սրտի։

Միջօրէին, նահանգիս կուսակալ Վսեմ. Սամիհ փաշայի կողմէ Թարգմանն յառաջնորդարան եկաւ ի շնորհաւորութիւն։ Ն. Վսեմութիւն լուր ղրկած էր թէ անհանգստութեան և զբաղմանց պատճառաւ մէկ քանի օր վերջը պիտի գայ անձամբ շնորհաւորելու։ Առաջնորդ Ս. Հայրը Թարգմանին միջոցաւ շնորհակալութիւն յայտնեց կուսակալ փաշայի սիրոյ և համակրանաց արտայայտութեանն համար։ Հետզհետէ շնորհաւորութեան եկան նահանգիս կառավարական բարձր պաշտօնեայք, օտար տէրութեանց հիւպատոսք, Հռոմէական և Բողոքական ազգայնոց հոգեւոր ներկայացուցիչք, պաշտօնական մարմինք և ազգային երեւելիք՝ որոց ամենքն ալ պատուասիրուեցան արժանավայել մեծարանօք։ Քանի օրէ ի վեր դաշտի գիւղօրէից քահանայք և Թաղականք կը դիմեն յԱռաջնորդարան ի շնորհաւորութիւն։

Չորեքշաբթի օր Գեր. Առաջնորդ Ս. Հայրն յատկապէս կանանց դասուն համար Պատարագ մատոյց և քարոզ խօսեցաւ։ Ընդարձակ եկեղեցին լցուած էր կանանց խուռն բազմութեամբ։ Հետաքրքրութեամբ դիտուեցաւ որ այս անգամ Հայ Հռոմէական, Անգլիացի ու Բողոքական ընտանիքներ մեծ թուով ներկայ էին։ Ս. Պատարագի արարողութիւնը կատարուեցաւ փառաւոր հանդիսիւ։ Արդէն Կարնոյ ժողովուրդը մեծ մխիթարութեամբ կը դիտէ իւր սիրեցեալ Առաջնորդի՝ Գեր. Իւթիւճեան Ս. Հօր ամենամեծ փափագը, ջանքն ու խիստ հակողութիւնն ի բարեզարդութիւն եկեղեցւոյ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 28 մարտ

Գարնանային անդրանիկ, պայծառ օրուան մը շնորհիւ, Սեբաստիա կատարեց իւր փառաւոր տօներէն մին, ամսոյս 10-12 ին։

Նախ՝ պարտ անձին կը համարիմ մի քանի տեղեկութիւններ հաղորդել Լճի և Քառասուն Մանկանց մասին։ Լիճն կամ երկրորդ Յորդանանն, ուր Քառասուն Մանկունք ձգուելով նահատակուեցան, քաղաքիս հարաւ արեւմտեան կողմն է, Ալիս գետին և քաղաքին մէջ տեղ. կ՚ըսուի թէ սոյն լիճն ժամանակաւ բռնած էր իւր շուրջ տարածուող լայնածաւալ դաշտերն, բայց ապա տակաւ առ տակաւ ցամքելով՝ այժմ գրեթէ 4 մեթր երկայնութեամբ և 3 1/2 մեթր լայնութեամբ տարածութիւն ունի, որոյ վրայ քառակուսի քարաշէն անշուք շէնք մը կը բարձրանայ. Ջուրը գոլ՝ յստակ և երբեմն նեխած է. այդ փոքրիկ շէնքի հարաւային կողմն, մէկ մեթր բարձրութեամբ եւ կէս մեթր լայնութեամբ բացուածք մը կայ, ուրկէ ջուրը դուրս կը յորդէ, և արտերը պատռելով՝ Ալիս կամ Գըզըլ գետը կը թափի։ Սոյն լճի հիւսիսային կողմն, քարընկէց մը հեռին, տուն մը կայ. կ՚ըսուի թէ այս է եղեր Արքեղայոսի, նոյն ժամանակի դատաւորի բաղանիքն, ուր քառասուն մանկանց մին չդիմանալով ձմեռուան սաստիկ ցրտին և չարչարանաց, փախաւ եւ այդ բաղանիքը մտաւ, թողլով պահապան զինուորին իւր երկնաւոր լուսեղէն փառաց պսակն. այս տան դրան երկու կողմերն վեց վեց՝ կէս մեթր երկայնութեամբ բոլորաձեւ նկարազարդ քարեր կան, որոց մասին ժողովուրդն այլ և այլ բացատրութիւններ կուտայ. երբեմն սովորութիւն էր ի վերադարձին Ս. Երուսաղեմայ ուխտաւորաց, ուղղակի աստ այցելել, խուռներամ բազմութեամբ, իւր ուխտն ընել և ապա մտնել քաղաքն։

Յիշեալ լճի արեւմտեան կողմն 1/4 ժամ հեռաւորութեամբ, ընդարձակ պարիսպ մը հիւսուած է քարաշէն. ահա այս է Քառասունք մանկունք կոչուած, Հայոց գերեզմանատունը. կը պատմուի թէ Լէնկթիմուրէն առաջ աստ քառասուն մատուռներ կային յանուն քառասնից մանկանց, որք կործանուեցան և որոց տակ զետեղուած էին սրբոց նշխարքն. այժմ միայն փոքրիկ եւ աղքատիկ խորան մը կայ. գերեզմանոցն 1/4 ժամ տարածութիւն ունի, և քաղաքիս Հայոց միակ գերեզմանոցն է, Սեւ Հողերէն զատ՝ որ շատոնց դադրած է գերեզմանոց լինելէ. գերեզմանոցէն 10 վայրկեան հեռին, Գույ-[illegible] ըսուած թաղէն սկսեալ դէպ ի գերեզմանոցն, հասարակաց ճամբուն երկու կողմերն ինչպէս նաեւ գերեզմանոցի պարիսպէն ներս, վերջին ատեններս ուռիներ տնկուեցան, որք հետզհետէ կը կենագործեն սոյն նկարագեղ որբավայրն. գերեզմանոցն երկու մասի բաժնուած է, առաջինն բուն գերեզմանոցն, եւ երկրորդն [illegible], որ ծառոց շարքէ մը բաժնուած է առաջինէն։ Գերեզմանոցի դրան ներսի կողմը, նորաշէն առատաջուրբըն մի աղբիւր կայ. գերեզմանոցն իւր հիւսիսային կողմն, իրեն կից սեփհական վարձու արտեր ունի։ Աւելորդ չենք համարեր քանի մը խօսք եւս ընել Ս. Վլասիոս հայրապետի գերեզմանի մասին, որ [illegible] եւս կ՚ըսուի. սա լճէն 10 վայրկեան հեռի Թուրք թաղի մը մէջ [illegible] դիմացն փոքրիկ մատուռ մ՚է, որոյ բանալին իր կից թուրք կնոջ մը ձեռքն է. ուխտաւորք լճէն դարձած ժամանակնին քանի մը փարայ տալով բանալին կ՚առնուն, կը բանան, եւ իրենց ուխտը ընելէ վերջ տուն կը դառնան։ Այժմ դառնանք սոյն հանդիսաւոր աւուր մէջ եղած ուխտագնացութեան։

* *

Արդէն շաբաթ մ՚առաջ հայ պառաւը քաշուած տան թոնիրի մէկ անկիւնը ձեռքն երկար համրիչ մը բռնած՝ երկիւղածութեամբ բան մը կը փսփսայ. պէտք է իւրաքանչիւր նահատակեալ մանկան համար, քառասուն անգամ քառասուն Հայր մեր և Տէր ողորմեա կարդայ, պատին վրայ դանակի ծայրովն նշանակելով ջրի պէս խմած մէն մի Հայր մերն և Տէր ողորմեան, թիւը լաւ միտքը պահելու համար։ Հինգշաբթի երեկոյ լրացնելով իւր սրբազան պարտականութիւնը եւ քանի մ՚անգամ երեսը խաչ հանելէ ու «Աստուածածին մարիկ դուն գիտես» ըսելէ վերջ՝ անկողին կը մտնէ. լսելով աքաղաղին առաջին [illegible]՝ կարծես դիւական եւ մոգական ազդեցութեամբ վեր կը ցատքէ, և կրկին քթին տակէն բան մը տրտնջալով՝ դանդաղաքայլ տնէն դուրս կ՚ելլէ, կ՚երթայ դրացի պառաւներուն դուռը կը զարնէ ըսելով՝ «[illegible]» [illegible] երթանք, նայէ [illegible] է. ճամբայ կ՚ելնան, կորաքամակ, սապատող եւ սպիտակահեր գլուխնին գետին հակած, հազար ու մէկ հին ու նոր սրբոց անուններ յիշելով, եւ խուլ ու մունջ փողոցներ ու դաշտեր ու արշալուսոյ խորհրդաւոր լռութիւնն ազդելով։ Եթէ յանկարծ դէմդ ելլելու ըլլային, անշուշտ կմախաձեւ չար ոգիներ պիտի կարծէիր. հասնելով վերջապէս լիճն, կը նստին, եւ ծանր օ՜ֆ մը կը քաշեն, և ջուրըն առնելով՝ իրենց նուաղկոտ աչքերուն կը քսեն. անոնց մին կ՚ըսկսի ըսել, «[illegible]», կեսուրս կ՚ըսէր թէ՝ օր մը գընացի լիճը ու [illegible] մը տեսայ, որ լճին վրայ կ՚իջնէր, ատոր [illegible] է. — [illegible] մեզ ալ կերեւա՞յ. [illegible] գիտէ, մեզի է [illegible]. ատոր վրայ միւսը կ՚ըսէ. կեսուրդ [illegible] դնէր, կտրտուիլքը շատ աղէկ կնիկ էր, շաբաթ չէր անցներ որ [illegible] չիգար եւ մոմ չի վառէր, ատանկներուն չերեւնար ու մեզի պիտի երեւնա՞յ. վա՜յ գլխունուս։ ապա ս. Վլասը կ՚երթան, մէկ մէկ մոմ կը վառեն, կը պագնեն, կը լիզեն գերեզմանաքարն, անոնցմէ մին կ՚ըսէ. «[illegible] ըլլամ Ս. Վլաս. ուխտ ըրեր եմ, [illegible] մինչեւ քառասուն օր [illegible] մոմ պիտի վառեմ, [illegible] աղջկանս [illegible] է, [illegible] չորնայ, [illegible] զօրաւոր սուրբ Վլաս. Նորեկուկներն ալ [illegible] մը են սորվէր. նայէ գլխուս գալիքը՝ [illegible] ցատկողը, [illegible] դնողը. ձեռը [illegible] առնողը [illegible] է եղեր, [illegible] է եղեր, [illegible] ինչ բարկըցաւ, ատոր համար է որ հացը գտնենք՝ [illegible] չենք գտներ. [illegible] գտնենք՝ հացը չենք գտներ. զօրացդ մեռնիմ սուրբ Վլաս, աղջիկս [illegible], [illegible] չըլլայ...» ահա այսպէս իւրաքանչիւրն իւր սիրտն անդ թափելէ վերջ, կը վերադառնան տուն։

* *

Բուն հինգշաբթի շաբաթ օրն է. Առաւօտուն կանուխ հայ կանանց ալիքներ մէն մի քաղաքէ կը խուժեն ի գերեզմանոց, անոր ճամբուն վրայ բազում աղքատներ, մէկ մէկ թաշկինակ տարածած կղկղաձայն ողորմութիւն կը հայցեն. կանայք նոցա թշուառութեան ի գութ շարժեալ՝ հինգ հինգ փարայ կը սահեցնեն ոմանց ձեռաց մէջ, ոմանք իրաց հանգուցեալ հօր, մօր, եղբօր, քեռ և որդւոց հոգւոյն համար հաց և չամիչ [illegible] կը բաժնեն. կը մտնեն գերեզմանոցն և ահա ցաւոց, վշտաց և ողբոց աշխարհ մը կը պարզուի աչացդ առջեւ. կարծես Աստուած Սեբաստիոյ կանանց այդ օրն ողբալու, արտասուելու եւ մեռնելու օր մ՚է սահմանած, աւա՜ղ մի ոմն նստած արտասուաց ուղխեր կը թափէ իւր երիտասարդ որդւոյն շիրմին, իսկ այլ ոմն ուշաթափ ինկած իւր ամուսնոյն ցուրտ տապանին վրայ, ձեռքով փետտած իւր մազերն կը տեսնես թաղալիք եղած գարնանային զեփիւռէն. ամէն կողմ լաց, ողբ և կոծ կը թագաւորէ, սիրտդ կտոր կտոր կ՚ըլլայ՝ եթէ յամառիս քիչ մ՚ալ սպասել անդ, թշուառներն զուրկ են մխիթարութենէ. եթէ մխիթարութիւն մ՚ալ ունին՝ ահա այդ ալ քանի մը փարայ քահանաներուն տալն է՝ որք թողլով նոյն օրն եկեղեցին, եկած են, մէն մի քայլափոխի եւ մէն մի ակնթարթի քանի մը գերեզմանաքարեր օրհնել. եւ ահա այսպէս մի քանի ժամ վերջ տուն կը դառնան, մին հիւանդ, միւսն խելագար...

Կիւրակէ է, դեռ միջինքն անցած չէ, աղջի աւուր սուգն ուրախութեան եւ խնդութեան փոխուած է, աստ խումբ մը երիտասարդներ կը տեսնես՝ որք կը խաղան դալարագեղ մարգաց վրայ, անդ օրիորդաց մի սիրուն երամ՝ որք ծիծաղաձայն՝ կը դիւթեն, կը մագնիսացունեն հեռաւոր երիտասարդաց սրտերն. աստ ի լուր թռչնոց երգոյն ծառոց հովանեաց տակ ընկողմանեալ ծերուկներ՝ որք կը դիտեն լռջօրէն իրենց հանգստեան վերջավայրն, և վերջապէս անդ խուռն բազմութիւն մը՝ որք հանդիսատես կը լինին երիտասարդաց ձիարշաւին. այո՛ այդ օրը քաղաքն ամբողջ հոն լցուած էր, ներկայ էին Գաղղիոյ և Ամերիկայի հիւպատոսք, մէկ երկու եւրոպացիք, ծխախոտի Ռէժիի բոլոր պաշտօնեայք իրենց ընտանեօք, ինչպէս նաեւ քաղաքիս զինուորական և քաղաքական մի քանի պաշտօնեայք։ Երեկոյ է, այլ եւս անցած է միջինքն...

Վ.

ՆՈՐ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆԵՐԸ

Ընթերցողք գիտեն կարծեմ, թէ ըստ արդի բժշկութեան ամեն փոխանցիկ հիւանդութիւն միքրոպներէ յառաջ կուգայ։ Հետեւաբար ամեն ջանք ի գործ դնելու է միքրոպները անհետացնելու միջոցներ գտնելու։ Այս գաղափար կարգ մի չափազանցութեանց մղած է խումբ մը նորասէր բժիշկներըն՝ որոնք մինչեւ իսկ ամենափոքրիկ պալար մը ծակելու համար [illegible] կոչուած մեթոտին մանրամասն պահանջումները գոհացնել կ՚ընկրտին։

Հետեւեալ երգիծաբանական յօդուածը որ այդ չափազանցութիւնները պախարակելու մտքով գրուած է, ուշադրութիւն կը յանձնուի զանոնք գործող աշակերտացն Հիպոկրատի։

Քանի մը խրատներ — Նորահաս բժիշկ-[illegible]

Հականեխութիւնը կատարեալ և բացարձակ ըլլալու է, եթէ ոչ պատրանք մ՚է։

Այն ուսանողք որք մայրաքաղաքին մէջ հականեխական մեթոտին սկզբունքը վարպետ ուսուցչաց քով սորվեցան, նոր կ՚երթան գաւառները բժշկութիւն ընելու, շատ կը մոռնան զանոնք. ուստի օգտակար է համառօտիւ անոնց յիշեցնել բոլոր պիտանի զգուշութիւնները եթէ երբեք կ՚ուզեն Լիստէրի հաւատարիմ հետեւողներ լինել։

Առաւօտ, անկողինէն ելնելուն պէս մեծ լուացում մը օճառախառն ջրով որ լուացուողին մինչեւ ամենախորին անդամոց մէջ թափանցելու է։

Անոնք որ առատ մօրուք ունին, գոնէ ամիսը անգամ մը մօրուքը արմատախիլ ընել տան, քանզի ապացուցուած է որ մօրուքին մէջ անհուն միքրոպներ կան. նոյն զգուշութիւն մազերի և մարմնոյ ուրիշ մազոտ մասերուն համար։

Յօնք և արտեւանունք առողջարանական տեսակէտով անհրաժեշտ պէտք ունին, վասն որոյ զանոնք քաղել չըլլար, միայն թէ ամեն առտու լուալու է զանոնք [illegible] ջուրով որ ամենալաւ միքրոպասպանն է։

Քթին խոռոչները ուշադրութեամբ մաքրուելու են վրձինով մը, ինչպէս կը մաքրեն հնոց մը կամ փուռ մը ջրնջանով մը. աւելի լաւ է որ [illegible] անոնց մէջ, որուն հոտը թէեւ գէշ, սակայն միքրոպներու դէմ ազդեցութիւնն անուրանալի է։

Մի վախնաք որ այսպէսով [illegible] կ՚արգիլուի, որովհետեւ բերանն ալ բաւական է շունչ առնելու։

Ականջները մասնագէտի մը միջոցաւ լաւ մը ոռոգուելու են որդասպան դեղերով։

Բերանն՝ սարսափելի նեխական խոռոչ մը լինելուն՝ անոր բոլոր աւելորդ զարդերը ի բաց հանելու է. այսպէս բոլոր ակռաները քաշուելու են եւ անոր արուեստական ակռաներ զետեղել տալու է, զորս բժիշկը պիտի գործածէ միայն կերակուր կերած և եզ յաճախորդաց այցելած ժամանակը. այս ծամելիք պէտք է [illegible] պարունակող զօրաւոր ջրոյ մը մէջ։

Նոյնպէս իմաստութիւն է ամեն առաւօտ ստամոքը և թանձրաղիքը լուալ մասնաւոր գործիքներով, քանզի յայտ ամենեցուն է որ այս գործարաններէն ինող կազեր անթիւ միքրոպներ կը պարունակեն որոնց մէկ հատը բաւական է շատ մը հիւանդներ նեխեցնելու։

Այն կառք՝ յորում բժիշկը կը նստի իւր այցելութիւնները տալու համար, ի ներքուստ և յարտաքուստ լուացուելու է առատ ջրով ի ներկայութեան տիրոջ՝ որ պէտք է հսկէ իւր անմիտ սպասաւորաց վրայ. անիւներուն իւղին մէջ [illegible] դնելու է և առ նուազն ամ օր անգամ մը փոխելու է այդ իւղը։ Կառապանին նստարանին տակ դնելու է գործիք մը որ յարաժամ կառքին մէջ հականեխական դեղ իբրեւ փոշի արկանէ։ Կառքին [illegible] փոխելու է որ կառքը ընթացած ժամանակը բանիլ սկսի։

Երբ որ բժիշկը իւր հիւանդաց մին այցելէ, զգեստները փոխելու է, և հանածները յիշեալ կաթսային մէջ դնելու է որ մաքրուին։

Միեւնոյն զգեստը առանց հականեխական մեթոտով մաքրուելու, երկու հիւանդի իրարու ետեւէ չպիտի կրնայ այցել։

Լաւ կըլլայ որ կառքին անիւները բոլորովին երկաթէ ըլլան, որպէս զի աղտոտ բանի մը եթէ դպչի, կարելի ըլլայ կրակին ցուցնելով միքրոպները ջարդել։

Երբոր բժիշկը հիւանդին այցելութեան երթայ, անմիջապէս [illegible] նամաններ պիտի ուզէ, զորս պիտի թողու հիւանդին տանը մեկնած ժամանակը, եթէ ո՛չ, իւր ոտքերուն վրայ անհամար միքրոպներ պիտի լեցունին։ Զգուշութիւն պիտի ընէ ոչ ումեք ձեռք կարկառել սեղմելու համար, եթէ ոչ կամքին ինքզինք ապականած պիտի ըլլայ։

Եթէ երբեք կասկածելի անգամ մը պիտի քննուի, աչքին վրայ միակնոց մը պիտի դնէ, զոր անմիջապէս ետքը մէկդի պիտի նետէ. բժիշկը այս միակնոցներէն շատ մը ունենալու է առաւօտեան այցելութեանց համար։

Աւելի լաւ է որ կասկածելի քննութեանց ժամանակ երբեմն մէկ աչքը գործածուի, երբեմն միւսը։

Դեղագիր գրած ժամանակը դեղագրի թուղթը [illegible] պարունակող ազդու ջրով մ. լուալ տալու է, և ուզելու է գրիչ մը որ կամ հականեխական կաւայէն նոր ելած ըլլայ և կամ կրակի ցուցուած։ Նստելու չէ, և կահ կարասիքէն հեռու տեղ մը գտնուելու է որ անմաքուր շօշափումէ մը զերծ ըլլայ։

Փախստեան դանապան մը պահելու՝ հականեխական փոշի արկանող գործիք մը պահել լաւագոյն եւս է. Այսպէս սանդուխները մաքուր կը մնան յաւէտ։

Երբոր յաճախորդ մը միքրոպեան ախտէ մը մեռնի, բժիշկը առնուազն ութ օր այցելութիւն ընելու չէ և երթալու է հանգչիլ կա՛մ Էֆէլեան աշտարակին գլուխը և կամ գրքանչին տունը, քանզի ասոնց երկուքն ալ, ըստ ամենավերջին փորձառութեանց, ամենալաւ միքրոպասպաններն են։

Սիրելի պաշտօնակիցք, մի մոռնաք այս իմաստուն խրատները, վասն զի ձեր յաճախորդներուն կեանքը և ձեր համբաւը անոնցմէ կախեալ են։

Թարգմ. ՏՈՔԹ. Ռ. ՌՈՊԷՆՍՈՆ

ԱՓՐԻԿԷԻ ԹԶՈՒԿՆԵՐԸ

Արուվիմի անտառին մէջ հանդիպած թզուկներուն առթիւ, Սթէնլի հետեւեալ տեղեկութիւնները տուած է եւրոպական լրագրի մը թղթակցին.

Իրաւամբ ըսուած է թէ այդ թզուկները ճիշդ այն թզուկներն են որոց գոյութիւնը կը հաստատէր Հերոդոտոս Քրիստոսէ չորս հարիւր տարի առաջ. Բայց Հերոդոտոս ըսած չէ և մեզէն ալ չէ անցուցած թէ, իր ժամանակն, այդ թզուկներու սերունդըն երկու հազար հինգ հարիւր տարւոյ անցեալ մը ունէր արդէն. Գաճաճներու հետ բարեկամութիւն հաստատելէ յետոյ, առիթ ունեցայ մանրակրկիտ կերպով ուսումնասիրելու զանոնք ազգագրական տեսակէտով. Անոնցմէ շատերը չորս ու կէս ամիս անցուցին մեր բանակատեղին մէջ, ամենուրեք ընկերանալով մեզ, սիրայօժար համակերպելով մեր զննութեան։ Ստոյգ համոզում գոյացուցի թէ երկրագնդիս այդ մասը կը բնակին յիսուն դարէ ի վեր։

Այս թզուկցեղերուն վեհ և խրոխտ բնաւորութիւնը իրենց հնութեան բոլոր դրոշմը կը կրէ. Թէեւ հողի ընդարձակ տարածութեան մը վրայ ցանուցիր, իրարու կապուած են քաղաքային և ընկերական կազմակերպութեամբ մը որ կը վկայէ ո՛չ միայն ծագման միութեան, այլ նաև բոլորովին [illegible] աւանդութեանց. Թագուհի մը ունին, մօրմով ու նրբութեամբ հրապուրիչ պզտիկ կին մ., որ միութեան դիծ մը եղաւ իրեններուն և մեր խմբին միջեւ, այն ատեն ուր դեռ իրարու լեզու չէինք հասկնար։ Մնաց որ, զարմանալի բան, այս կատարելապէս բարեձեւ և ձիթագոյն թզուկներն հազար անգամ աւելի կը վախնային մեզ օժանդակ ափրիկեցի յաղթանդամ սրիկաներէն քան մեզմէ. Իրենց թունաւոր նետերն անտառին մէջ յաջորդաբար սպաննեցին քանի մէկ Զանզիպարցի զորս խումբ առ խումբ ղրկած էի Լճերու երկրէն, նամակներ տանելու համար իմ [illegible] գնդիս, այսինքն Պարթըլըի. Ասոր համար է որ վերջ ի վերջոյ [illegible] անձամբ ետ դառնալ ի Եամպուեա։

— Մտքէդ չանցա՞ւ ձեզ հետ բերել այդ Լիլիփութ թզուկներէն մէկ քանի նմոյշներ, որք իրական կ՚ընեն Կիւլիվէրի մնացածին ճամբորդութիւն։

— Ի՞նչպէս չէ. Բայց չկրցան ողջ մնալ դաշտերուն մէջ, չոր երկրի մէջ։ Անտառներու խոնաւ երկրէն բաժնուելնուն պէս, տեղն է կը բռնուէին մահացու կիրքով։ Ոչ մէկը կրցաւ մինչեւ ծովեզերը հասնիլ։ Թագուհին, որ պատրաստ էր մեզ հետեւիլ մինչեւ սպիտակամորթաց հրաշալի աշխարհըն, որուն վրայ կը խօսէինք իրեն, — շա՜տ հետաքրքիր է, — դեռ անտառէն ելլալ չհասած հիւանդացաւ և հազիւ ժամանակ ունեցաւ ետ դառնալու։

Այո, իրենց պզտիկ թագուհին արժանի է իր տիտղոսին։ Զարմանալի եւ բարի, խորամանկ և անուշ։ Եւ «երկնային» կաղապարէ եղած ձեռքեր ու ոտքեր, Չինուհիները յուսահատեցնելու չափ փոքր։ Իր հագո՜ւստ... Իրաւ որ, հագուստը նշանակութիւն չունի այդ տեղուանքը. բայց բնութիւնը պարկեշտութեան դիրք կատարած է, այդ պզտիկ մարմինները ծածկելով տեսակ մը թաղնոյ աղուամազով որ տեսանելեաց և շօշափելեաց անհաճոյ բան մը չունի և որ... երեւոյթները կը փոխէ...

Քաղաքակրթութեան անժխտելի ապացոյց մը՝ այն ճարտարութիւնն է որով թզուկները կը պատրաստեն երէները որսալու ցանցերն և ծեծուած երկաթէ նետերն որոցմէ անչափ չարչարուեցան մեր Զանզիպարցիները. Անշուշտ ընտիր ճարտարապետութիւն մը պիտի ունենային եթէ իրենց թափառիկ կեանքին չըսուէր խոտէ հիւղեր, պարզ բոյներ ուսկից շուտ կը թռչին. Ամէն պարագայի մէջ, ոչ մէկ տեղ կը գտնուէին իրենց չափ ճարտարութիւն և ճաշակ ունեցող մօդագործներ, ատաղձագործներ և երկաթագործներ. Իրենց յատուկ մեքենայներն ունին, իրենց հասակին համեմատութեամբ, իրենց մարմինը, իրենց սալերը, ի մի բան՝ յառաջադէմ ազգաց բոլոր գործիները. Իրենց նետերը, զարդարուն դրուագներով, մէկ մէկ պզտիկ գլուխ գործոց են։

— Երկաթը ուսկից կը գտնեն։

— Արուվիմի անտառէն անցնող անհամար գետակներուն մէջ շատ առատ է երկաթի հանածոյն. Տեղ տեղ ալ պղինձ կը գտնուի, բայց շատ քիչ անգամ։

— Քաղաքակրթութեան ուրիշ ի՞նչ նշաններ գտաք թզուկներուն մէջ։

— Իրենց լաւ բարոյականը, որ բացառիկ բան մըն է. Մինչդեռ, անտառին բոլոր ամայութեան և մեր կարաւանին իսկ մէջ, սովորական հասարակ բոլոր անատեղութիւններուն և բոլոր Ափրիկեցիներուն մէջ առիթ ունեցայ տեսնել սոսկալի կերպով ապականեալ բարքեր։

Ս. ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Օ. ԷՆՍԻՏԷՏ ՏՕՄԱՐԱԿԱԼ

25 Սէլանիք խան ի Ղալաթիա, 25

ԴՐԱՄՍՆՍԱԿ ՎԵՐԱԿԱԶՄԵԱԼ

Խմբագրութիւն և Թարգմանութիւն Թուրքերէն, Հայերէն, Յունարէն, Ֆրանսերէն, Իտալերէն, Անգլիերէն, Գերմաներէն, Հոլլանտերէն, Ռուսերէն, Պուլկարերէն, Ռումաներէն, Սպաներէն և Պորթուկեզերէն լեզուներով։

Խորհրդատուութիւն դատական և առեւտրական գործոց վրայ։

Գաղտնապահութիւն տոմարակալութեան, լեզուաց և աղագրութեան։

Գրասենեակը բաց է ամէն օր՝ կիրակի և մեծ տօն օրերէն զատ։ 362 1—12

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՄՈՆ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

ԸՆՏԻՐ ԳՐՈՒԱԾՈՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՑ

[illegible] լոյս ընծայուած սոյն գրաստիպ կը պարունակէ ազգային և օտար հեղինակաց ընտրելի գրուածներ, մեծաւ մասամբ անտիպ, [illegible], հակիրճ կենսագրութիւններ, և այլն, և այլն, [illegible]։

Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով, Գին 7 1/2 ղրշ. Կեդրոնատեղին է Բ. Գօզաճեանի կեդրոն գրատունը, Կ. Պոլիս, Փաշճէ-Գափու, Թիւ 56։ 407 5—5

ԱՄՍԱԿԱՆ 5 ՖՐԱՆՔ ՎՃԱՐԵԼՈՎ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ՄԸ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԵՂԱՆԱԿ

Ա. Տ. ԶՈՀՐԱՊԵԱՆԻ

10, Խավիար խան, Ղալաթիա

Անտամք և հետեւեալ պայմաններով կարելի է առանալ ամեն գրավաճառաց հրատարակութիւնքը։

Բերուած գրքերը ճիշդ ցուցակներուն գնով են, վճարմանց կը լինին ԱՄՍԱԿԱՆ 5 ՖՐԱՆՔ, 0։ Ֆրանքի և անկէ պակասի յանձնարարութեանց համար։ 418 4—12

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ՆԱԶԱՐԷԹԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ Մազըր-գիւղի մէջ հիւանդ ընդունելէ զատ, հիւանդներ կ՚ընդունի նաեւ երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը ժամ 7 էն 9, ըստ Թրքաց, Սամաթիա Մեծ Փողոց Թիւ 339, նոր հաստատած այցելութեան Սենեակն։

Նոյնպէս երկուշաբթի օրերը, դարձեալ վերոյիշեալ ժամերուն, Սամաթիա Քրիստոսն Դեղարանը կը գտնուի, իրեն դիմող աղքատ հիւանդները ձրիաբար դարմանելու։ 420

ԳՐԻԳՈՐ ՇԷՐՊԷԹԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Վկայեալ յատամնաբուժական վարժարանէն Փարիզու

Պատիւ ունի ծանուցանել Յարգոյ հասարակութեան՝ որ իրեն դիմող հիւանդները կ՚ընդունի ամէն օր կէս օրէն յետոյ, Բէյ. Բլաս տը Թիւնէլ, Թիւնէլի ճիշդ դիմացը. Բասաժ տը Թիւնէլի մէջ։

419 4—6

ԲՈՒՑ
Rákoczy
ԵԱՆՈՍ

Իբր պատուով առաջարար

ՍՈ ՏՈՒԼԱԿԱՆ միջոց, յանձնարարելի նշանաւոր բժիշկներու կողմէ որովայնի հիւանդութեանց, արեան կարծրացման (engorgement) և [illegible], լերդի երիկամանց և խոլային հիւանդութեանց համար, նաեւ ջերմի, յօդացաւութեան, մորթի բորբոքման, պնդութեան եւն.

Կը ծախուի ամեն դեղարաններու և դեղավաճառաց քով։ 854 9—12

Հասցէ՝ ԵՂԲԱՐՔ ԼՕՋԸ Ի ՊՈՒՏԱՓԵՍԴ

ՍԻՐՈԴԻ ՄՈՒԽԻ ՁԿԱՆ ՕՃԱՌԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտեմբեր 188

Պարոնայք Սէդը և Պօսէն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սէգցի Օճառը, մեծ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խոլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանքէս և [illegible] պատուաստութիւնը մեծ [illegible] նախամեծար համարուելու է Մօրուս ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅ ՇԱՀԱՆԷ

Հալթապ անպարը իչիւն ալընաճագ հալթալըն նիշանը րումինին օն եէտինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիս վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ եէտիտէն նիհայէթ թօգուզա գատար Խազինէի Խասսայ Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 Նիսան 306

248 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Իսարէկի ասքէրիյէ իչիւն պիր սէնէլիք օլարագ մուգթազի օլագ միւպայեա օլունաճագը էվվէլճէ իլան օլունան մանկալ քէօմիւրիւնիւն էօնիւմիւզտէքի չարշէնպէ կիւնի գարարը վիրիլէճէկինտէն իխալէ [illegible] թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթ գումիսիոնիւնա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

16 Նիսան 1890 443

Նօ. 42 1—2

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6.515.542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2.085,347

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ անցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. Նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500.000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն որկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4.000.000, Վճարեալ վնասներն իբր 30.000.000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէմեան խան, Գամմոտցի Պանդոյին դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ և Յունաստանի
ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

166

յատկութիւնը երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը տալով գիտութեամբն։ Այս Փիւգիական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անհամ բերի նիւթոց միջոցաւ, որ թոքերէն անցնելով կը մտնէն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումը, որոց ալ անուններն արդուած է. ջերմն և սարսուռ, թագուն ջերմ, գործաբարձ ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, ժամային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մեծ նորոգութիւնք աւրուածներ և թունաւորեալ է ճահիճներ կամ ճահճախառն վայրերէ, ուրեալ ժաժաժուտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և սկանները ծակտիններէն ելած թունաւոր կազերով, որոց մարդիկ կը ծծեն չնչառութեամբ։

Այերր ջերմի ու տենդից դեղն կը ճնշէ այ, թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնը և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգագէս անվնաս և անվտանգ է և օգտակար, և այն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կարաքէօյ։ 181

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՀԱԶԻ ՇՆՋԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ՆԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

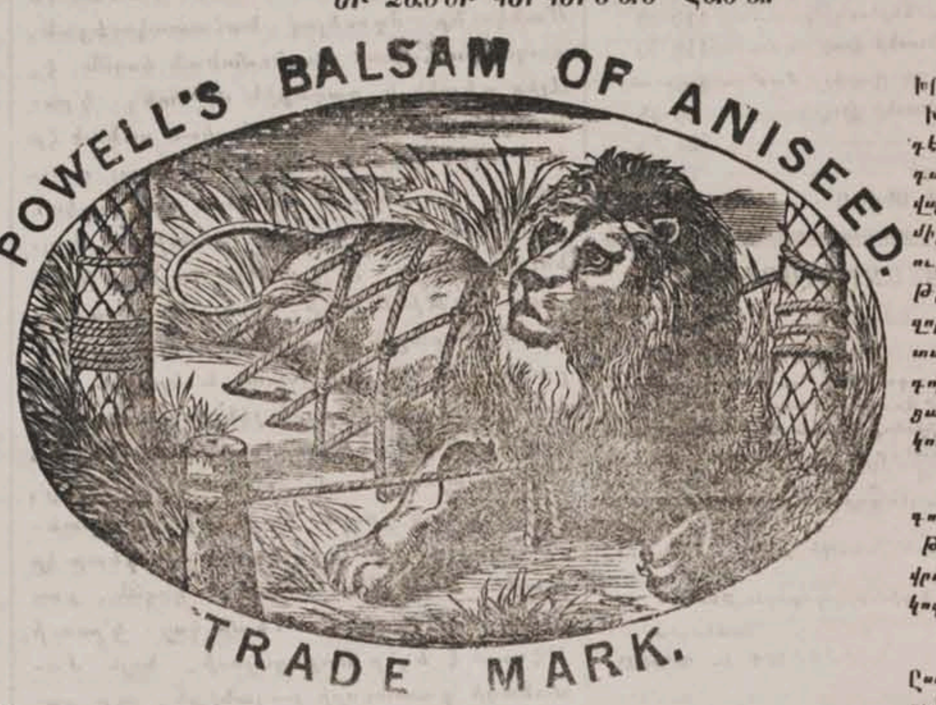

ՇՆՋԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՋԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղն վայելած համբաւ մէջտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բոուէլ կը ստանայ անոնցմէ որ գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷՊԼԻ Թնդանօթակրացն վրայ, ի Ռեֆ. ըՍկովտիա.

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգիլէր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցունել, Վ. ժամ. նամն Քարթնէտեան ձեռագործէ մը որ ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն անհամ հատիկներով և կրնամ համարձակ ըսել թէ անոր գործածութեան հով զգալի բարւոքում կրեցի, ասաց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և տասնըն փոքր տուփը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց։ (Ստոր.) Վ. ԼԻՆՁԼԷ, Նեպլի Թնդանօթակրէն.»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին $1/_{2}$ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի — Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ՊՈՈՒԷԼԼ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն.

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով.
Մ. ԷՏՄՈՆՏՍ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ. Ղալաթա, պոհաճանոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

64

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՂԻ ՕՀԵՐԱԿ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԽԻՒՏ ԻՒՂ

Իւթոֆոսֆէթ որ շուտ և ստոյգ
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒԻՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռացածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՒՐՁԷԼ. 81

GUERISON Prompte et Certaine !

Affections des voies urinaires, Blennorrhagies, Catarrhe, Cystite, Néphrite suppurée, Mal de Bright, Coliques néphrétiques, Enthérite chronique.

CAPSULES DE SANTAL DE LACROIX
PHARMACIEN DE 1re CLASSE
LAURÉAT de la SOCIÉTÉ de PHARMACIE de Paris
Lauréat et Ex-Préparateur de l'École supérieure de Paris
76, Rue du Château-d'Eau, 76
PARIS

DÉTAIL : DANS TOUTES LES PHARMACIES

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈԶԷՖ ՔԱՆՋԱՐԻՐ Մեծ փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄՆՐՀԱՄԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահչէ-Գափու, 18 64

L'ԵՍՓԵՐԱՆՍ — L'ESPERANCE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Արտօնեալ Դրամագլուխ	Ֆր.	10.000.000
Ստորագրեալ	»	1.000.000
Վճարեալ	»	864.000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ կալուածներ, կարասիք, մթերանոցներու և վաճառատանց մէջ գտնուած ապրանքներ խիստ դիւրամատչելի գներով և ամենաշահաւոր պայմաններով։

Ընկերութիւնս մեծագումար գործեր կարենալ ապահովագրելու համար միացած է Եւրոպեան չորս կարեւոր ընկերութեանց հետ, որոց Դրամագլուխը կը հասնի աւելի քան 16.000.000 Ֆրանքի.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս Ընդհանուր Գործակալութեան, ի Պոլիս, Պահչէ Գափու, Ճէլալ պէյ խանի ճիշդ դէմ Թիւ 21-22։ Ընդհանուր Գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ ՍԱՀԱԿ ԴԱՏԻՖ և ԸՆԿ.

320

ՆՈՒՊԻԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Խիստ յարմար է ներկելու համար կօշիկներն որք առաջին անգամէն կը փայլին, առանց խոզանակելու պէտք ունենալու։ Այս փայլն, որ նշանաւոր պայծառութիւն մ'ունի, ամբողջ շաբաթ մը կը տեւէ։ Կօշիկներն անթափանցելի կ'ըլլէ ջուրի և խոնաւութեան։ Ցեխը կամ ուրիշ աղտեղութիւնները դիւրաւ կը վերցուին թաց լաթով մը, առանց փայլն ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս ներկը կը յարմարի տղայոց և կանանց ամեն տեսակ կօշիկներու, կարելի է գործածել զայն ներկելու համար ճամբորդութեան կաշեգործներ։

Գործածման եղանակ. Ներկին տարրալուծն խնամով պէտք, մինչեւ որ հին ներկէն հետք չմնայ։ Այս փայլուն ներկը քսել կամ սպունգով մը կամ վրձինով, թրջուած մաշկը դրեն յետոյ կը չորնայ. ջղուշադիւ կեցնել։

Ընդհանուր կեդրոնատեղն է ԷՏՄՈՆՏՍ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ. Ղալաթա, պոհաճանոցին քով, կայարան Թրամուէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 7

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻ

[illegible]

Փիւգիական խանգարումներ որ յառաջ կուգան թունաւորեալ օդերէն, ջերմն և տենդերէն, թէ պայմանեալ օդերէն որոց ազդեցութիւնը և ապաքինիչ ստոյգ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1890 Ապրիլ 9 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչև նոր տնօրինութիւն

Բացի կիրակի օրերէն Եւրոպական եզերէն կամուրջէն ելնող շոգենաւուց ի Բօ-ևկ-Բէրն.

1 40 Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլերպէյ. Թարապ. Եէնիքէօյ Պօյ. Բ. Հիսար (Արնավուտքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 19
12 40 Եէնիգէօյ. Մէգա. Պեյլ. Թարապ. Եէնիքէօյ. Միրկ. Պայ. Բ. Հիսար [Արնավուտքէօյի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի Ուրբաթ օրը ժամ 1 15ին, Պեյլերպ շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 18
2 Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլերպ. Թարապ. Եէնիքէօյ Սուէն. Միրկ. Պայաճ. Բ. Հիսար Չէնկ. (Պեյլ. ի շոգ. ին հետ հաղորդակցի այլ ուրբաթէ) 17
2 15 Բ. Հիսար. Մէգաբ. Պեյլերպ. Թարապ. Պէյքօզ մինչև Գանտիլլի [հետ շոգ. հետ ի ի հաղորդ. ուր Ուրբ. օրը Գանտ. Չէնկ. Կ. Պէյ. Պէյլէր] 21
3 — Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլերպ. Թարապ. Եէնիքէօյ Սուէն. Միրկէն Պայ. Բ. Հիսար Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 9
4 30 Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլ. Թարապ. Եէնիքէօյ. Սուէն. Միրկ. Պայաճ. Բ. Հիսար. Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
5 45 Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլերպ. Թարապ. Եէնիքէօյ. Սուէն. Միրկ. Պայաճ. Բ. Հիսար Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
7 — Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլերպ. Թարապ. Պէյքօզ Բաղչէ. Եէնիքէօյ. Միրկ. Գանտիլլի. Բ. և Ա. Հիսար Գանտիլլի Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուր. Պէշիք. Խուրջ. 2
8 15 Ա. Բ. Գանտիլլի Եէնիգէօյ. Մէգաբ. Պեյլ. Թարապ. Եէնիքէօյ Սուէնքէօյ Միրկ. Բ. Հիսար Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 21
10 — Մէգաբ. Պեյլ. Թարապ. Եէնիքէօյ. Միրկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 20

Արնավուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

11 30 Պեյլեր Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 33
11 35 Եէնիքէօյ. Սուէն. Պայաճ. Բ. Հիսար Պեյլեր Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 23
12 — Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
12 30 Բ. Հիսար Պեյլեր Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 2
1 5 Պեյլեր Արնավուտ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ 25
1 30 Բ. Հիսար Պեյլեր Արվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գաղ. 28
2 15 Պեյլեր Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 23
3 — Պեյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գաղ. 25
3 0 Պեյլեր Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. (Բացի ուրբաթէ) 23
11 10 Պեյլերէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրը Բ. Հիսարէն 25

Անատոլեան եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

12 — Վանիգ. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. 20
1 — Պէյքօզ Բաղչէ. Չէնգ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիգէօյ Չ Նէկլէքէօյ (Չէնկէլէ. պիտի հաղորդակցի) 23
12 50 Պէյլ. Գանտ. Վանիգ. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ 33
3 — Պէյքօզ Բաղչէ. Չէնգէլ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդ. Ուրբաթ օրը Վանիգ. Չէնկ. Պէյլ. Գաղ.) 21
2 — Չէնկէլ. Պէյլ. Գաղ. Խուզ. 20
3 35 Գանտ. Վանիգ. Չէնկէլ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 18
4 25 Գանտ. Վանիգ. Չէնկէլ. Պէյլ. Գուզգ. Խուզկիւնճուք (Բացի ուրբաթէ) 17
5 15 Պէյքօզ Բաղչէ Չէնգէլ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիգ. Չէնկ. Պէյլ. Գաղ. Պէշիք. 28
6 45 Միրկ. Բ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գաղ. Պէշիք. Խուզ. 25
9 20 Պեյլերպէյ. Թարապիա. Պէյքօզ. Բաղչէ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիգ. Չէնկ. Պէյլ. Գաղ. Խուզկիւնճուք 28

10 20 Գանտիլլի Չէնկ. 19
11 — Ուրբաթ օրէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22
10 55 Չէնկ. ուղղակի կամուրջ

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերէն երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 15 Պէշ. Օրթ. Գուր. Ա. Նվ. Պեյլե. Բ. Հիս. Պայաճ. Եէնիք. Թարապ. Պեյլերպ. Մէգաբ Եէնիգ. 19
2 30 Պէշ. Օրթաք. Գուր. Արնավուտ. Պեյլեր. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյ. Մէգաբ. Եէնիգ. 33
3 — Գաղաթ. Խուզ. Պէշիք. Գուզ. Օրթ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանտ. Միրկ. Եէնիք. Բաղչ. Պէյք. Թարապ. Պէյլ. Մէգ. Եէնիգէօյէ 2
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեյլեր Բ. Հիսար Պայ. Եէնիք. Թարապ. Պեյլերպ. Մէգաբ. Եէնիգ. 22
5 15 Խուզ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանտ. Միրկ. 25
6 — Գաղաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեյլեր. Բ. Հիսար Միրկ. Սուէն. Եէնիք. Պէյլ. Թարապ. Պէյլ. Մէգաբ. Եէնիգ. և Գավաքներ 21
7 — Պէշիք. Խուզ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պեյլերպ. 23
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պեյ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէգաբ. Պէյլ. 20
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեյլեր Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէգաբ. Եէնիգ. (Ուրբաթները 9 15ին մինչեւ Էմիրկեան և անոր 10ին ուղղակի կամուրջ) 17
10 40 Բ. Հիսար Պայաճ. Միրկ. Սուէն. Եէնիք. Թարապ. Պեյլերպ. Մէգաբ. Եէնիգ. 21
11 20 Եէնիք. Թարապ. Պէյ. Մէգաբ. Եէնիգ. 19

11 35 Պեյլեր Բ. Հիսար Պայաճ. Միրկ. Սուէն. Եէնիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Ուղղակի Պեյլեր 33
1 35 Ուղղակի Պեյլեր 22
2 25 Ուղղակի Պեյլեր 25
2 55 Ուղղակի Պեյլեր (Բացի ուրբաթէ) 23
10 30 Պէշ. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեյլեր (Ուրբաթ օրերը 10 15ին և Բ. Հիսարէն Վանիքէօյ Եէնիք շոգ. հետ պիտի հաղ.) 25
11 15 Գաղ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեյլեր Բ. Հիսար Պայաճէք. 28
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեյլեր 2
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. 25

Կամուրջէն Անատոլեան եզերէն երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 20 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկէլքէօյ 20
3 30 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիգ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Չուպուգ. Բաղչ. Պէյք. 2
2 55 Ուղղակի Գանտիլլի [Բացի ուրբաթէ] 18
3 45 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 17
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզգունճ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վանիգ. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւ. ին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Չուպ. Բաղչէ. Պէյք. Թարապ. Մէգաբ. Գավաքներ [ուրբաթները Պ. Ղափու] 18
10 15 Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. 2
10 40 Խուզ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 22
11 — Պէշիքթաշ Գուզգունճ. Պէյլեր. Չէնկէլ. Վանիգ. Գանտ. Պէյլ. (Ուրբաթ օրերը Խուզ.) 33
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտիլճ. Չուպ. Բաղչէ. Պէյքօզ 23
11 45 Գաղաթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիգ. 20

ԽԻՍԿԻՒՏԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —	— —	— —	— —
— —	— —	— —	— —
— —	6 30 Պէշիկ.	— —	— —
— —	7 5	11 50	7 5
11 30	8 — Վ. ուժ.	12 45	8 15
12 15	8 20 Պէշիկ.	1 20 Վ. ուժ.	9 5
1 —	9 —	2 —	9 50
1 45	9 30	3 — Պէշիկ.	10 10 Պէշիկ.
2 20 Վ. ուժ.	10 — Ճէրպ.	3 30 Վ. ուժ.	10 30 Ճէրպ.
3 —	10 20 Պէշիկ.	4 —	10 40 Գղ.
3 35 Ճէրպ.	10 50	4 30 Ճէրպօթ	11 —
4 — Պէշիկ.	11 — Գուզգ.	5 15 Վ. ուժ.	11 20 Ճէրպ.
4 30	11 10 Ճէրպ.	5 1 Պէշիկ.	11 20
5 — Վ. ուժ.	11 20	5 45	11 50
5 30 Ճէրպ.	11 40	6 15 Ճէրպօթ	11 55 Գղ.*
6 5	12 5	6 35 Պէշիկ.	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —	6 30 Պէշիկ.	— —	— —
— —	7 5	12 23	— —
12 —	**8 — Վ. ուժ.	12 45	7 5
12 45	8 20 Պէշիկ.	1 30	8 15 Պէշիկ.
1 30	9 — Պէշիկ.	2 40	9 5
2 0	9 30	3 30	9 45
3 —	10 — Ճէրպ.	3 45 Պէշիկ.	10 10 Պէշիկ.
3 35 Ճէրպօթ	10 10 Պէշիկ.	4 30 Ճէրպօթ	10 30 Ճէրպ.
4 Պէշիկ.	10 40	4 30	10 40
4 30	11 10 Ճէրպ.	5 — Վ. ուժ.	11 20 Ճէրպ.
5	11 10	5 45	11 20
5 30 Ճէրպօթ	11 40	6 15 Ճէրպօթ	11 40
6 5	12 5	6 35 Պէշիկ.	12 5

* Այս երթեւեկութիւն չըլլայ տօներուն. և շաբաթ օրերը Գուզգ. չպիտի հանդիպի։
** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՑՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բացի ուր. և կիր. օրերէն)
5 15 » »
10 40 » » (» » » »)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)
3 15 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի և ուրբաթ օրերէն)
4 5 Կամուրջէն Հարէմ անոր Սալաճագ (կիր. և ուր. օրերը ժ. 5)
10 10 Կամուրջէն Հարէմ անոր Սալաճագ (բաց ի ուրբաթ և կիրակի օրերէն)
11 10 Կամուրջէն Հարէմ անոր Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30ին).

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 35 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ (Սէնի գիւղի շոգենաւուն հետ կը հաղորդակցի)
4 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Իսկիւտար

* Բաց ի Ուրբաթ օրերէն.

Ծան. — Այս տեղեկաց ժամ տուած. յաջողութեան փոխելու պատճառով ունի պիտի չլսն. 161

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուր տեղը երկու անգամ կը մեկնի Լիվէրփուլ և Սէն-Եւէն գիծ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4841
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4535
Սէրվիա	7391	Սամարիա	2574
Աուրանիա	7268	Մարաթոն	2408
Աղդանիա	5587	Աղլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարտինա	2166
Կալլիա	4809	Քարիֆա	2246
Սէթիա	4557	Բալմիրա	2144
Պէլօրի	2143	Թրինիտատ	1899
Պէտար	1876	Մորոգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Բեռար շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնուիք, աստ հասաւ։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՈԼԻ Գործակալ
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա

196

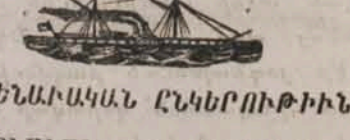

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլէն և Բօլէ գծի կանոնաւորեալ բանալ

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Այտին որ պիտի մեկնի տարել 30ին.

Բարիզ Լիոն Մարսիլիա երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 300 Ֆրանք
Բ. » 220 »

Ուղեւեր և ապրանք ընդունուին

Նաւուղէժի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ՐՐԳՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւհէթ Մոհմանէ փողոց, Թիւ 14

371

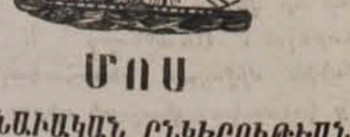

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրփուլ և Միջերկրական գծի բանալ շոգենաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Փանթոռա	4200	Աֆրիքա	3000
Ֆէրաս	4000	Օտտօյ	3000
Օսմանլի	4000	Նէբթիւն	3000
Սէսոստրիս	3250	Պէրա	3000
Թիպա	3250	Լոգիւս	800
Մակտալա	3250	Օլիմպոս	800
Մարիոթիս	3250	Լէսպէ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ունիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ։

181